

HLAS NÁRODA

„Vy reprezentujete
ve svobodném světě vlast.
Vlast potřebuje lásku a pomoc.
Bud' te svorní!
Jen svorným Bůh zehnává.“

JOSEF KARDINÁL BERAN,
arcibiskup pražský.

(VOICE OF THE NATION)

Tel.: (312) 762-2044

Udržení českého vědomí, řeči
a novin v Americe žádá osobní
oběti a nadšené spolupráce
každého z nás.

Cena: 75 centů

Second Class Postage Paid at Chicago, Ill.

Return Postage guaranteed, Chicago, Ill. 60623

Roč. (Vol.) XI. — Číslo (No.) 43.

Sobota (Saturday) 25. 10. (October) 1986

Jindřich Nermut:

1918 28. říjen 1986

Den vzpomínek a uvah

Listuji v kalendáři, který vydalo Státní zemědělské nakladatelství v Praze. Žasnu, čím tam vším nahrazují svátky svatých. Karel Marx, Lenin, Gottwald, partyzáni, Státní svátek Mongolské republiky, Generální stávka, Velká říjnová revoluce atd. Každý měsíc jsou tam občané nabádáni a i donucováni na něco bizarního vzpomínat a oslavovat to. Jen v srpnových dnech není v tom kalendáři ani zmínka o „přátelské“ pomoci Československu, přesněji označeno sovětská okupace naší země.

U data 28. říjen tam mají napsáno: „Den znárodnění (1945)“, „Vyhlášení samostatnosti ČSR (1918)“, „Schválení zákona o čs. federaci (1968)“. Jakoby znárodnění průmyslu a obchodu bylo důležitější, než samostatnost republiky a rok 1945 uvedli před rokem 1918.

Pro mne, tak jako pro zdrcující většinu národa, je 28. říjen den vzpomínek - bilance pohledu zpět a předsevzetí do příštích let. V první republice (1918 - 1938) den ten byl jakousi připomínkou, že žijeme důstojným životem svobodných lidí. Jakási ne sice jistota, ale dosti opodstatněná naděje, že demokratický život mladé republiky se bude bráti plynulým ne příliš dramatickým vývojem, a že mladí lidé jako jsem tehdy byl i já, mají zajištěnou budoucnost v zemi, ve které se narodili.

První opravdu smutný 28. říjen jsem prožil v roce 1939. Ten rok předčasně sněžilo a mokry sněh se na zemi mísil s blátem ve špinavou matlanici. To již jsme neměli celistvou republiku, ale nacisty okleštěnou - vnucený „Protektorát“. Ráno jsem ve dveřích našel promáčený kus papíru; byl to vlastně doma vyrobený leták, na kterém nám neznámý vlastenec připomínal, že je den svobody, a

že ta naše republika, kterou nacisté smazali z mapy Evropy, žije v našich srdcích, a abychom pevně věřili, že jednou zase bude Československo svobodné a nezávislé.

Nevím, kdo ten povzbuzující leták napsal, rozmnožil a v noci roznesl po domech. Snad již ani ten člověk nežije, nikdy ani po válce se nepřihlásil, že byl jedním z prvních podzemních bojovníků proti okupantům. Též nevím k jaké politické ideologii se ten člověk hlásil. Jen se domnívám, že to ztěžilo mohl být komunist, protože tehdy sovětský komunistický diktátor nemravně kolabovali s nacisty, s nimi se jako supové nad rozdrásanou mrtvolou nestoudně dělili o Polsko a pranic nenamítali 15. března 1939 při nacistické okupaci zbytku naší rodné vlasti. Komunisté přestali kolabovat s nacisty až v červnu r. 1941, kdy Hitlerovy hordy napadly Sovětský svaz.

Po šesti smutných válečných letech, zažil jsem slunný 28. říjen r. 1945 v Praze, kdy jsem věřil, že tragické doby národa patří minulosti. Mýlil jsem se tak jako se mýlili mnozí, kteří si to dnes neradi přiznávají. V r. 1948 jsem již byl v Lucembursku a od těch časů jsem prožil tři tucty 28. říjnů v exilu.

xxxx

Snad řeknete - smutná výročí. Nesouhlasím! není důvodu být smutný 28. října, naopak. Každé to výročí nám má vděčně připomínat, že jsme jednou měli svobodnou republiku, která byla jedním z nejspřádanějších států Evropy. Nemusím zde zvláště připomínat, že naše vláda byla demokraticky volená, že naše soudnictví bylo spravedlivé, naše sociální zákonodárství pokrokové a naše měna velmi stabilní.

Pravda, byly i určité nedostatky a nepořádky; byli u nás i tací lidé, kteří šidili stát i své

Až se starší i mladé generace Československa opět upřímně a poctivě vrátí ke křesťanským tradicím, z nichž oba naše národy vznikly, a až podle nich budou i žít, najdou v sobě sílu si opět duchovní, hospodářskou a státní svobodu znovu vydobýt i proti všemu rudému násilí a lži. „Předehra“ k tomu už byla 21. srpna 1968, kdy po celou dobu řádění sovětských okupantů sobě i světu dokázaly, že svobodu chtějí a jsou ochotny se za ni obětovat.

blízní, ale nikde na celém světě ještě nebyla vytvořena opravdu dokonalá společnost. Naše republika byla mladý stát, a i s těmi svými chybami mládí mohla sloužit za vzor všem sousedním státům.

Že Čs. republika byla demokratická, o to si nemůže osvojovat zásluhy jen jedna politická strana; to byl úspěch celé koalice politických stran. V té koalici byli vedle agrárníků lidovci a národní demokraté, tedy strany občanské a byli tam také národní socialisté a sociální demokraté, kteří se účinně účastnili budování státu. Byla to tzv. vládnoucí „pětka“ předsedů jmenovaných stran, která zachránila a udržovala demokracii a zajišťovala rozumný chod státního aparátu. Tehdejší předseda lidové strany Msgr. Jan Šrámek, vyjádřil program pětky předsedů stručnou, ale výstižnou větou: „Dohodli jsme se, že se dohodneme.“ A na tom dohadování a spolupráci politických stran různých programů byla založena stabilita první Československé republiky.

Proto je směšné, když lidé, kteří nežili v té dnes již k

minulosti patřící době a ničemu se nenaučili z historie, vnášejí dnes nesoulad a rozepře do naší exilové společnosti a z národa by chtěli vylučovat lidi snad jen proto, že jsou to agrárníci nebo socialisté. Říkáme-li si demokraté, tak máme respektovat především právo každého občana na jeho politické přesvědčení, pokud jeho činnost a program nejsou v rozporu s demokratickými zásadami.

Ztratili jsme svobodu, naše republika je okupovaná cizími armádami. Vládou tam nevolení satrapové kremelských diktátorů, ale touhu po svobodě milionů Čechů, Slováků a Podkarpatorusinů, ze srdcí lidu nevykořenili. Tisíce nás, kteří žijeme v cizině si má stále připomínat, že jsme živou součástí národa, členy republiky, dnes ujařmené, ale stále ještě naší. Jsme na tom lépe než lidé doma ve vlasti, protože žijeme ve světě, kde se můžeme svobodně rozhodovat a jednat. My tvoříme jakýsi svobodný národ mimo hranice našeho státu, a proto tím větší jsou naše povinnosti. Je to věcí svědomí jednoho každého z nás, jak vyu-

*****

Bohuslav Balbín (1672)
MODLITBA ZA VLAST
K SV. VÁCLAVU

Svatý Václave, ty z největších a nejpřednějších ochránců našich, buď nám Vratislavem a vrať svým Čechům slávu dávnou. Postav nás na místo, s něhož jsme klesli vlastní liknavostí a zločinnou mstou jiných, kterou jsme nezasloužili. Vždyť tobě jsme sloužili i svatému náboženství i králům až do úpadu věrně. Ty, našeho národa záštitou i oporou, zahyneme-li, tobě zahyneme! Od jiných marně bys očekával té úcty, kterou tě Čechové po tolik roků provázejí a milují. Proto pokorně prosíme k tobě voláme: Nedej zahynouti nám i budoucím!

Neráčís-li snad vyslyšeti synů zvrhlých, slyš a vyslyš prosby předků našich, kteří za své potomstvo orodovali a v nebi na tebe hledí; svatý Václave, mučedníku Kristův, jediný dědici a kníže České země, oroduj za nás!

*****

živáme výhod této osobní svobody a jak sloužíme svému národu. Jsme všichni na společné lodi, pokud považujeme za svoji vlast Československou republiku. Na vlast pak má přirozené právo každý člověk.

Bilance československého exilu od roku 1948 není příliš uspokojivá. Mnoho jsme za ta dlouhá léta nedokázali, ale též jsme moc nepokazili. Často jsme nebyli jednotní a svorní, ale to je výsada demokracie, kde každý má právo vyznávat a prosazovat svoje názory.

Chybou by bylo toto právo někomu upírat nebo brát. Potřebné je ale častěji si připomínat Šrámkovy: „Dohodli jsme se, že se dohodneme“.

Vzpomínám, jak za 2. světové (Dokončení na str. 14)

Sloupek informací

o tom, že ani po 69 letech útrap sov. lidu se komunistům nepodařilo vytvořit v SSSR slibovaný „ráj na světě“, a jak i nejnovější Jevtušenkova kritika násilného odstranění soukromých rolníků rudou vládou byla opět oficiálně odsouzena.

I za Gorbačova se prozatím nadále jen výroba plánuje, ale spotřební zboží stále chybí.

Moskva. — Jaký je nynější stav sovětského řízení a plánování ekonomie? Podle západních pozorovatelů i podle příznání samotného gener. sekretáře KS SSSR Gorbačova a jeho předních hospodářských poradců není právě utěšený. Trpí třemi hlavními slabiny: neúčinností, špatnou jakostí výrobků a zastaralou technologií. Nebudeli v těchto třech oborech urychleně učiněna potřebná náprava, SSSR brzo ztratí své druhé místo mezi ekonomickými velmocemi. - Druhé místo pak zabere Japonsko a ekonomická slabost SSSR může nakonec učinit ze Sovětského svazu nejen druhotnou ekonomickou mocnost, nýbrž i vojenskou, protože dnes už vojenská síla plně závisí na ekonomické síle. Už dnes SSSR ve zmíněných třech oborech pokulhává za Západem o 10 let i více, a tato vzdálenost se nejen nezmenšuje, nýbrž se ještě spíše zvětšuje. V účinnosti a

technologické vyspělosti i kvalitě výrobků se těžkopádná marxisticky plánovaná a řízená ekonomie nemůže měřit s dynamickou ekonomikou svobodného trhu a soukromého podnikání. Kdosi také výstižně řekl, že sovětská technologie patří stále ještě do bývalých dob těžkého průmyslu než do doby dnešní vysoké technologie. Byly uvedeny některé konkrétní detaily, ukazující na bídný stav sovětské ekonomie. V SSSR je chronický nedostatek základních životních potřeb, což v pokročilých zemích svobodného světa je v mírové době nemyslitelné. Proto i dnešní SSSR spíše patří do rozvojových zemí Třetího světa až na to, že od konce 2. světové války se stále vyzbrojoval, aby se stal první vojenskou velmocí světa, které by se nikdo neopovážil postavit na odpor. zvláště když Moskva hodlala „Vyvážet svůj marxismus do zemí všech světadílů a podporovat guerilové t.zv. „osvobozovací národní války“ a proletářské revoluce. Naštěstí komunistický únorový puč v

Československu r. 1948, Berlínská krize a Korejská válka Washington probudily k oprávněné nedůvěře v slovní mírumilovnost Moskvy, a od té doby žijeme ve skutečnosti stále v atmosféře studené války, která připomněla Spojeným státům osvědčenou moudrost starých Římanů, vyjádřenou známým rčením - „chceš-li mít mír, buď stále připraven na válku“, i když to vyžaduje velké finanční oběti. A přitom všem, je v americkém svobodném hospodářství stále všeho nadbytek, zatímco v SSSR nejsou najednou k dostání psací potřeby, mýdlo, spodní prádlo, kartáčky na zuby, toaletní papír, hřebíky, či různé potraviny a po celé zemi stojí před obchody fronty na maso, chléb, mouku, polozvadlou zeleninu, druhořadá jablka, koření, čisticí prášky, pracovní obleky, obuv cizí výroby, prostě na všechno.

Sovětský spotřebitel tak prostojí ve frontách velkou část dne, protože na každou věc je nutno se postavit do zvláštní fronty. Tímto způsobem stát dosáhne toho, že si nikdo nemůže mnoho věcí koupit najednou. V Moskvě z celkového počtu 917 vyšších škol jich vlastní kompjútr pouze 15. V obchodech se neuzívá kompjútrů, nýbrž většinou stále ještě ručních počítačů. V oboru kompjútrů vůbec má SSSR za Západem zpoždění asi 25 let. Průměrná denní výkonnost sovětského dělníka představuje pouze asi 55 % výkonnosti dělníka západních zemí; sovětský dělník ostatně nemá žádný větší zájem k větší výkonnosti při práci, protože stejně si za vydělané peníze nemůže pořídit mnoho spotřebních statků. - Dve pětiny, neboli 40 % rajských jablíček zhnije dřív než jsou dopravena na místo prodeje a spotřeby. Všude je přítomen velmi složitý papírový úřední šiml; toto platí i o celé ekonomii. Na stavbu strojů např. je nutno obdržet různá dovolení na dvacet různých ministerstvech! Kvalita výrobků je všeobecně špatná; např. obuv, vyrobená v SSSR, je tvrdá a úplně neohebná, takže lidé dávají přednost cizí obuvi, zejména východoněmecké a československé - z bývalého Bat'ova Zlína, dnešního Svitlu. Kvantitativně Sověti sice vyrobí více těžkých zbraní než Západ, avšak kvalitně a technicky jsou tyto zbraně značně pozadu za západními. Toto je zejména zřejmé i v oboru řízených střel, komunikací, kompjútrů, avšak také u tanků, děl a letadel. V zemědělství je dosud zaměstnáno 20 % všech pracovních sil, zatímco na Západě pouze 2, či 3

% dělníků pracuje v zemědělství. Přitom je v SSSR stálý nedostatek masa, obilí, zeleniny a ovoce. SSSR také kvantitativně vyrobí více nástrojů než Západ, avšak tyto nástroje jsou technicky zaostalé a kvalitativně tak bídné, že v každé dané době jich je třetina v opravě. Zatímco sovětská továrna potřebuje 25,000 dělníků pro výrobu 183,000 aut ročně, v USA General Motors potřebuje jich pro stejný výkon asi 6,000. SSSR produkuje za rok mnohem více oceli než USA - 155 milionů tun oproti 97 milionům - tato ocel je však kvalitně mnohem podřadnější. Podle příznání samotných sovětských ekonomů se jí tam ročně zbytečně vyplývá 13 milionů tun v ceně 15 bilionů dolarů. Rovněž užívání uhlí a nafty, jichž SSSR dnes těží nejvíce na světě, je v státním průmyslu velmi nevhodné. Zatímco sovětské auto váží 3,500 liber, obdobné americké váží pouze 2,600 liber. Mnohé nové podniky jsou v SSSR vadně naplánovány, a pak zůstávají nedokončeny, anebo se jich plně neuzívá. Za stalinské doby inženýr, který měl za takový podnik zodpovědnost, byl obžalován ze sabotáže a popraven, ať byl vinen či nikoliv. SSSR se stále chlubí tím, kolik vyrobí oceli, vytěží nafty, uhlí a kovových rud, avšak málo mu záleží na tom, že lid by dal přednost potravinám a jiným životním potřebám, jichž je v zemi stále nedostatek. Sovětský dělník vydělá průměrně 75 dolarů týdně, avšak za „blue jeans“ musí zaplatit 150 dolarů, za obyčejný kabát 160 dolarů, a nejlevnější auto stojí v SSSR 15,000 dolarů. U celé čtvrtiny sovětských občanů dosud stále několik městských rodin musí užívat společnou kuchyni, či společný záchod. V celé zemi je pouze několik tisíc minikompjútrů a osobních kompjútrů; ve Spojených státech už jich je 25 milionů. Do r. 1990 SSSR prý vyrobí celkem 1.1. milionů osobních kompjútrů, z čehož jich 400,000 dostanou školy; USA jich vyrobily jen vloni 5.5 milionu. - Ve vypočítávání podobných nedostatků by se mohlo ještě dlouho pokračovat. Proto soudruh Gorbačov, v úsilí zlepšit bídný stav sovětské ekonomie, rozhodl provedení reformy v sovětském ekonomickém systému. Avšak hlavní jeho „nemoc“ uzdravit nemůže, protože musí zůstat „plánovaně“ marxistickým; nemůže se stát kapitalistickým, protože takový systém by nutně „vykořist'oval“ dělnictvo a vedl by k demokracii, jíž se komunisté bojí jako

„čert kříže“. Gorbačov tedy zatím rozhodl tyto reformy: bude vyžadována větší pracovní disciplína, každý se bude snažit pracovat více, bude veden boj proti alkoholismu dělníků; zjednoduší se byrokracie tím, že ti, kteří mají vrchní vedení, budou mít větší moc než dosud v rozhodování, a střední byrokraté budou vyřazeni; staří byrokraté budou nahrazeni mladšími a účinnějšími; podniky se budou muset autofinancovat a nebudou moci očekávat veřejnou výpomoc na vyrovnání svého rozpočtu; stroje, nástroje a vnitřní vybavení podniků budou zmodernisovány; v průmyslu budou masově zavedeny kompjútry a roboty; bude se klást větší důraz na kvalitu výrobků a špatná kvalita bude trestána vysokými pokutami. Ekonomie však zůstane řízená a plánovaná, a nové změny mají pouze za účel tento systém marxistické ekonomie „vylepšit“. Západní odborníci však říkají, že tyto změny budou pouze povrchní a kosmetické a mimo Moskvu stejně asi provedeny nebudou, kvůli gigantickému rozměru nedostatků všeho druhu. Náprava by byla možná pouze tehdy, kdyby zastaralý a těžkopádný systém marxistické sovětské ekonomie byl nahrazen dynamickým liberálním systémem, orientovaným na trh a spotřebu. Jinak není naděje na obrodu sovětské ekonomie. Ovšem, se svobodou podnikání byl šlo ruku v ruce volání lidu po politické svobodě, která by měla za následek nejen zánik komunismu, ale i rozpad neokoloniální rudé carské říše. Proto - jak říkají Francouzi - „Vive la difference!“ - a necht' svobodný Západ nechá komunismus utopit se v jeho vlastním hospodářském marasmu. Bez bláhové štedré pomoci Západu by dnes byl brzy v hospodářských hažinách, a pak - snad - by byli odpovědní soudruzi ochotnější k vyjednávání, aby je jejich vlastní pracující lid nepověsil, nebo neposlal do Gulagu na Sibiř.

Jevtušenko kritizuje odstranění soukromých rolníků v SSSR - a je za to i dnes přísně odsuzován.

Sovětská literatura se doposud buď vyhýbala problematice z období kolektivizace zemědělství, anebo se tuto socializaci venkova formou vybičovaného třídního boje, jehož součástí bylo vyhlazení soukromých rolníků, snažila ukazovat v lepším světle. Jak známo, tomuto druhu znásilňování venkova ušlo prakticky pouze Polsko.

V SSSR vyšla zatím pouze

HLAS NÁRODA

(VOICE OF THE NATION)

(USPS 291-62000)

Týdeník, věnovaný zájmům amerických Čechů, čs. exilu a potřebám našich drahých doma
BOHU, CÍRKVI, NÁRODU

YDÁVÁ KAŽDOU SOBOTU:
„VELEHRAD“, ČESKOAMERICKÉ KULTURNÍ STŘEDISKO
PUBLISHED EVERY SATURDAY BY:
CZECH-AMERICAN HERITAGE CENTER, INC.
2657-59 S. LAWNDALE AVE. CHICAGO IL. 60623
Telefon: 762-2044

EDITOR - ŘÍDÍ: Father VOJTĚCH VÍT, O.S.B.
s redakčním kruhem

POSTMASTER: Send address changes to:
HLAS NÁRODA, 2657-59 S. Lawndale Ave. Chicago, Ill. 60623

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, IL.

Subscription prices: Roční předplatné:

BY MAIL: In US per year \$30

To Canada per year US \$33

Overseas per year \$35

BY AIR MAIL: \$30 + AIR STAMPS

Právní poradce a zástupce: Henry T. SYNEK
111 West Washington Str. Suite 1360, Chicago, Ill. 60602
(312) 263-6060

Redakce si vyhrazuje právo zaslané články a dopisy zkrátit, aniž by tím byl změněn jejich původní obsah.

October 25, 1986 — Vol. XI. No. 43.

o jediné literární dílo zabývající se kriticky tím, co se dělo jednak při násilné kolektivizaci, ale také později v samotných kolchozech. V časopise leningradské odbočky Svazu sovětských spisovatelů - NEVA - bylo před několika léty otištěno dílo nazvané „Jeden den v Novém životě“. Spisovatel a znalec ruského venkova, Fjodor Abramov, v něm podrobil kritice neutěšené podmínky, v nichž musí pracovat sovětské kolchozníci. Přitom však nevedl v pochybnost systém, jehož základy byly položeny už vlastně Leninem a Stalinem - a Trockým - a který jejich nástupci uchovali dodnes pod pláštíkem tak zvaného návratu k opravdovému leninismu.

Známý básník a spisovatel Jevgenij Jevtušenko, „kritický“ stoupenec sovětského režimu, si vzal stalinismus na mušku už několikrát. Zejména v období vlády Nikity Chruščova. Později podrobil kritice politické chyby a zločiny, kterých se dopustil Stalin při násilné kolektivizaci zemědělství. Před dvěma roky tak učinil ve svém prvním románu, který vyšel v SSSR pod názvem „Jagodnye miesta“. Podruhé se Jevtušenko vrátil k této problematice v polovině prosince minulého roku na sjezdu Svazu spisovatelů ruské federace. Ve svém projevu kladně zhodnotil tak zvanou novou ekonomickou politiku - NEP - uskutečňovanou v první polovině dvacátých let. Vypadalo to, jako by tím chtěl podpořit požadavek modernizace sovětského hospodářství. Pozoruhodnou reakci vyvolal zejména výzvou, aby sovětské spisovatele nadále nemlčeli k tomu, jak mnoho ruských rolníků bylo označováno za kulaky (ale rovněž jiných národností - pozn.red.) a padlo za obětí násilnému zakládání kolchozů. Tehdy se na seznamy kulaků a polokulaků dostalo hodně přes 20 milionů rolníků. Většinou byli vystěhováni ze svých rodných obcí a deportováni do severských oblastí SSSR. Podle Stalina - „masa kulaků byla zlikvidována proletariátem“, čili diktaturou proletariátu, přesněji řečeno diktaturou KSSS. Nesčetné množství středních rolníků i s příslušníky svých rodin přišlo o život v táborech. Mnozí zahynuli zimou, hladem a nesnesitelně těžkou prací na „velkých stavbách socialismu.“

Ve svém románě Jagodnye miesta Jevtušenko popisuje vyhlazování rolnictva v SSSR, deportaci těch, kdo byli označeni za třídní nepřátele do zvláště vybraných sibiřských oblastí. Hlavní postavou románu je Tiša Tugich, železniční

zaměstnanec, který převzal úlohu zástupce diktatury proletariátu při likvidaci soukromého rolnictva. Nebral ohled na nikoho. Když však později narazil v novinách na výraz „přehmat“, pomyslel si, že asi vystihuje to, co se dělo při násilné kolektivizaci venkova. Ovšem Jevtušenko k tomu poznamenává, „že tam, kde se přehmaty už staly, nelze je odčinit.“

Přestože vyhlazení soukromých rolníků popsal Jevtušenko ve svém románě poměrně mírným způsobem, setkal se s ostrou kritikou. V časopise Náš Sovremenik napsal Oleg Volkov kromě jiného tuto připomínku, adresovanou Jevtušenkovi: „Toto období představuje citlivou stránku sovětských dějin; spisovatel, který ji chce popsat, musí znát mnoho podrobností, aby mohl vystihnout poměry a ovzduší té doby.“

Jevtušenko se zřejmě nedal odradit touto kritikou svého románu a svým projevem na sjezdu „Spisovatelů ruské federace“ jen potvrdil, že ono

„citlivé období sovětských dějin“ je stále v živé paměti mnoha lidí, přestože od násilné kolektivizace uplynulo více než půl století.

Podobné období v dějinách Československa bylo v roce 1968 označeno za období temna. Rolník z jižních Čech o něm kromě jiného napsal tato slova: „Nikdo nezapomněl na brutální diktát, který provázel násilné zakládání JZD, na hrozby, z nichž nebylo úniku, na odstraňování nepohodlných lidí do vězení nebo (jejich přesídlování) do jiných okresů, na zabavování rodinného majetku, na onen tragický stav totálního bezpráví a bezmocnosti rolníků a členů jejich rodin, provázený lámáním lidských osobností, zradou, udavačstvím, mstou, atd. To se vrylo do vědomí nejen zemědělců, ale celého venkova nejméně na dvě generace.“

Toto smutné období našich dějin by si také zasloužilo, aby bylo náležitě zhodnoceno a popsáno i v české a slovenské literatuře.

Josef Konopa

JEDINÉ STÁLÉ ČESKÉ DIVADLO VE SVOBODNÉM SVĚTĚ - POPRVÉ V U.S.A.

NOVÉ DIVADLO V TORONTĚ
uvádí českou veselohru

"U POKLADNY STÁL"

Režie: Adolf Toman

VLASTA BURIAN SE VRACÍ !!!

POD ZÁŠTITOU OBLASTNÍHO VÝBORU ČSNRA CHICAGO
A KLUBU DOMOV Z NSČK

se konají dvě pohostinská představení v divadelním sále chicagského „Velehradu“
(2657-59 So. Lawndale Ave.)

V SOBOTU 22. LISTOPADU 1986 v 7:30 P.M.
A V NEDĚLI 23. LISTOPADU 1986 ve 2:00 P.M.

Dar \$8.00

Lístky k dostání v předprodeji:

Citak World Travel, Inc. a F. Pancner v Berwynu:
úřadovna ČSNRA, 2137 So. Lombard Ave. - Room 202, Cicero, telefon 656-1117
(v úředních hodinách od 9:00 A.M. - 2:00 P.M.):
redakce Hlasu národa, 2657-59 So. Lawndale Ave. Chicago, telefon 762-2044,
a u členů ČSNRA a Klubu Domov.

OBLASTNÍ VÝBOR ČSNRA A KLUB DOMOV Z NSČK zve srdečně celou naši krajanskou veřejnost na dvě divadelní představení Nového divadla z Toronta

NOVÉ DIVADLO Z TORONTA ZAVÍTÁ DO CHICAGA

Tento soubor divadelních ochotníků s profesionální úrovní vstoupil do 17. roku své činnosti. Jejich příkladná píle, vytrvalost a nadšení pro divadlo dokázaly, že se vypracovali na jedno z nejlepších etnických divadel v Torontu. Na posledním festivalu O.M.T.A. (Ontario Multicultural Theatre) v Torontu získali v silné konkurenci „Best Performance Award“ a čtyři hlavní představitelé - B. Máca, T. Mašek, F. Čulík a V. Kulhavý získali „Award for Best Performance as Group“. Mimo to získali několik nominací - (nejlepší režie, nejlepší vizuální dojem, nejlepší herec aj.)

Po delším vyjednávání se nám podařilo získat „Nové divadlo“ pro 2 představení v Chicagu ve dnech 22. listopadu (sobota večer 7:30) a v neděli 23. listopadu odpoledne ve 2:00 hod. Zahrají nám výbornou veselohru z Burianova repertoaru „U pokladny stál“. Hra stojí a padá s představitelům Kristofa Rozrucha. Na štěstí je členem souboru ND František Vajnbuch, který je jakousi inkarnací Vlasty Buriana - mluva, gesta, postoje - to není imitace ale žitá postava. Text je napsaný tak, aby každá replika

„Buriana“ byla vtipem. Na tyto vtípy je mu však třeba dobře přihrát. Soubor „Nového divadla“ tento svůj úkol dobře pochopil: Jana Jeřábková, Marie Klečková, Irma Čulíková, Monika Halová, Pavel Král, Bohouš Máca, Tomáš Mašek, Ferda Čulík a Milan Crhák hrají, nahrávají a přihrávají, obecně se baví jak už dlouho ne a salvy smíchu neberou konce.

Tož, přijďte do Velehradu zapomenout na všechny strasti a starosti a jednou se zase pořádně zasmát. Potřebujeme Vaši podporu, protože finanční náklady na uskutečnění tohoto vystoupení nejsou nízké a přijďte také ocenit a podpořit obrovskou obětavost souboru ND. Všichni jsou zaměstnaní a po skončení nedělního představení nasednou do svých aut a vrátí se do Toronta kolem 4 hodiny ranní v pondělí a po dvouhodinovém spánku „jdou normálně zarezávat“.

Na finančním výsledku závisí další spolupráce s ND - kteří by nám rádi pravidelně každoročně přijeli zahrát a tak obohatili naše kulturní pořady. Jejich divadelní repertoar je veliký a mají hry pro všechny věkové skupiny.

Za pořádající výbor
St. Brym, předseda

Pravidelné české bohoslužby
jsou každou sobotu v 6:15 hod. večer
v kostele Panny Marie Svatohorské
v Ciceru, Ill. - 2414, S. 61st. Ave.

Kašpárkovo loutkové divadélko.

v sobotu 25. října 1986
ve 4 hod. odpoledne
v Masarykově škole
5701 W. 22nd Place Cicero, Ill.

Má poklonka, nazdárek,
klani se vám Kašpárek!!

MORAVSKÁ KULTURNÍ SPOLEČNOST

vás srdečně zve na

22. NÁRODNÍ KROJOVANÝ PLES

v sobotu dne 25. října 1986

ve dvoraně SOKOLA BROOKFIELD

3907 PRAIRIE AVENUE, BROOKFIELD, ILLINOIS

Hudba: George Pícha a jeho Veselá kapela

Pestrý program taneční skupiny v československých národních krojích
začíná v 8 hodin večer

Kuchyně otevřena v 7 hodin večer

Dar: \$6.00

Návštěvníci v krojích: pouze \$3.00

Pro rezervaci volejte: Frances Zebig: 246-3194

PŘIJĎTE A UŽIJTE S NÁMI VEČER PLNÝ ZÁBAVY

DOBA "BĚHEM ROKU"

30. NEDĚLE "BĚHEM ROKU"

VSTUPNÍ MODLITBA: Všemohoucí, věčný Bože, — posilni naši víru i naději a roznět' naši lásku — at' milujeme tvá přikázání — a zasloužíme si splnění tvých slibů. — Skrže tvého Syna Ježíše Krista, našeho Pána a Boha, který s tebou v jednotě Ducha svatého žije a kraluje po všechny věky věků.

1. ČTENÍ Z KNIHY SIRACHOVCOVY (Sir 35, 12-14, 16-18)

Poněvadž Pán je spravedlivý Bůh, neplatí u něho strach. Není na straně proti chudákovi a vyslyší modlitbu utištěného. Nepohrdne širokovou prosbou, ani vdovou, když vylévá svou stížnost.

Kdo slouží z celého srdce Bohu, je milý a jeho prosba se dostane až do oblak. Modlitba ubohého proniká oblaka a nezastaví se, dokud tam nedojde.

Ne vzdálí se, dokud Nejvyšší nezakročí, nerozsoudí spravedlivě a neobnoví právo.

2. ČTENÍ Z DRUHÉHO LISTU SVATÉHO APOŠTOLA PAVLA TIMOTEJŮVI (2 Tim 4, 6-8, 16-18)

Nejmilejší! Já už mám prolít v obět' svou krev, chvíle, kdy mám odejít, je tady. Dobrý boj jsem bojoval, svůj běh jsem skončil, víru jsem uchoval. Ted' jen už mě čeká věnec spravedlnosti, který mi v onen den odevzdá Pán, spravedlivý soudce. A nejen mně; stejně tak i všem, kdo s láskou čekali na jeho příchod.

Při mé první obhajobě se mě nezastal nikdo, všichni mě v tom nechali. Kéž je jim to odpuštěno. Avšak Pán stál při mně a dal mi sílu, abych plně hlásal evangelium a aby je slyšeli lidé ze všech národů. A tak jsem byl vysvobozen ze lví tlamy.

I v budoucnu mě Pán vysvobodí ode všeho zlého a zachrání pro nebeské království. Jemu buď sláva na věčné věky. Amen.

SLOVA SVATÉHO EVANGELIA PODLE LUKÁŠE (Lk 18, 9-14)

Ježíš řekl těm, kteří si na sobě zakládali, že jsou spravedliví, a ostatními pohrdali, toto podobenství: "Dva muži vstoupili do chrámu, aby se modlili; jeden byl farizeus, druhý celník.

Farizeus se postavil a modlil se sám u sebe takto: 'Bože, děkuji ti, že nejsem jako ostatní lidé, vyděrači, nepoctivci, cizoložníci, nebo i jako tento celník. Postím se dvakrát za týden a dávám desátky ze všeho, co získám.' Avšak celník stál docela vzadu a neodvážil se ani oči k nebi pozdvihnout, nýbrž bil se do prsou a říkal: 'Bože, slituj se nade mnou hříšným.'

Pravím vám, že celník se vrátil do svého domu ospravedlněn, ne však farizeus. Neboť každý, kdo se povyšuje, bude ponížěn, a kdo se poníží, bude povýšen."

NOVA KRAJANSKÁ AUTODÍLNA
V BERWYNU, ILL.

K·H
Auto
Repair

6619 - 21 W. Čermákova tř.
(hned vedle berwynské pošty)
její majitele

STEVE KUBOVIČ
a
JANO HULÍN

vám nabízejí své odborné služby:

- * pravidelnou údržbu motorů
- * veškeré opravy aut všech značek
- * odvoz nepojízdných aut
- * duchodcům je po správce na přání doručíme osobně

VOLEJTE: 749 - 7449

Tomáš Špidlík:

Psychologie Bohočlověka

Dávali jsme se na jeden film ze života Ježíšova. Diskutovalo se pro i proti. Nato někdo prohlásil: „Nedá se nic dělat! Všecky filmy ze života Ježíšova jsou předem odsouzeny k tomu, aby byly nepodařené po stránce umělecké. Vždyť krása filmu nemůže být v obrázcích, ale ve vykreslení psychologických zážitků hrdiny. Copak víme o psychologii Ježíše? Nic.“

Když se tento výrok referoval na jiném místě před teologem, kterého by nazvali progresivním, i ten měl k tomu svou poznámku. Přijal za správnou kritiku filmu o Ježíšovi, ale hned obvinil své tradiční předchůdce, nauku o kristologii, tak jak se doposud většinou vykládala.

Scholastická teologie aplikovala na Krista tzv. „princip vši dokonalosti“. Ježíš je nejdokonalejší člověk, tedy měl vždycky všecky dokonalosti. Znal všechno, minulost, přítomnost, budoucnost. Žil sice na zemi, ale přitom měl věčnou blaženost, vidění Boží tváře. Jestli se na něco ptal lidí, byla to vlastně jen fikce, protože už všechno věděl sám, dřív než mu to pověděli.

Toto tradiční přesvědčení o vši lidské dokonalosti Krista ostatně vyjadřují i obrazy i lidové legendy. Jezulátko v jeslích drží v ruce královské říšské jablko, sedí a žehná ty, kteří mu přináší dary. Na ikonách dítě Ježíš se tulí k Panně Marii, ne aby u ní našel oporu, ale aby těšil a přesvědčoval ji, která tuší budoucí tajemství a bojí se. V legendách o útěku do Egypta sotva narozené Boží dítě už koná zázraky. Považujeme-li toto stanovisko za úplně pravdivé, pak si ovšem nedovedeme představit psychologický vývoj člověka Ježíše. Vývoj je jen ve víře lidí, kteří se s Ježíšem setkali. Na počátku byla jejich víra malá, ale dorostla z hořčičného zrna do stromu (sr. Mt 13,31).

Dá se tento postoj vyjádřit přirovnáním. Z jara do podzimu je na zemi vývoj. Ale ten není dán sluncem. Země se k němu více méně točí. Kristus je slunce.

Ale, jak jsme se už zmínili, jsou dnes i jiní, kterým se tento princip vši dokonalosti jeví málo věrohodný. Odvolávají se na samy texty Písma, které mu protičeří. Tam se mluví o tom, že Kristus rostl. Nejvýraznější je text z Listu k Židům (5,7-9): „V době, kdy jako člověk žil na zemi, přednesl s naléhavým voláním a se slzami vroucí modlitby k tomu, který ho měl od smrti vysvobodit, a byl vyslyšen pro svou uctivost. Ačkoliv to byl Syn, naučil se, co je poslušnost, z toho co vytrpěl. Když pak došel dokonalosti, stal se pro ty, kteří ho poslouchají, příčinou věčné spásy.“

Podtrhují tu dva výrazy: „Naučit se“ a „došel dokonalosti“. Zdá se jim, že tedy mohou tyto výrazy vzít všeobecně na celý růst a vývoj Kristův. Ježíš byl, jak říkají, po lidské stránce jako jiný Žid své doby, své země, své kultury. „Rostl v moudrosti, věkem a milostí u Boha a u lidí“ (Lk 2,52); často klade otázky, chce se dozvědět (Mt 15,34; 16,13-15), diví se, když se dozví (Mk 6,6; 15,34). To všechno by mělo být jenom fikce, jenom naoko?

Opravdu, zdá se tak samozřejmě vidět u Ježíše duchovní vývoj jako u každého jiného člověka, postupné poznávání světa a uvědomování si vlastní osobnosti. Ale tak jednoduché to přece jenom není. Samo evangelium na týchž stránkách potvrzuje něco docela jiného. Hned od počátku Ježíš důrazně tvrdí, že jen ten, kdo přišel „z nebe“ (Jn 3,13), ví, co si lidé myslí, čte v jejich duši jako v knize, předvídá, jak se zachovají později a co s nimi bude (Jn 1,41, 47-48). Už od počátku ví, kdy přijde jeho „hodina“ (Jn 2,4). Bylo to tak ohromující, že právě proto jeho první učedníci v něho uvěřili a

Jan Křtitel poznal jasně, že je „Boží Beránek“ (Jn 1,34-35).

Je těžké spojit ty dvě řady opačných textů dohromady na základě nějak racionalistické teorie. Někteří je chtěli od sebe rozdělit jako dvojí různé svědectví o Ježíšovi: počáteční, které je ještě bezprostředně lidská zkušenost s ním a druhé, které je u sv. Jana, které už vyjadřuje víru první církve v Ježíšovo božství. Ale na to správně odpovídají vážní exegeti, že v tomto případě se jenom násilně překrucují texty tak, aby odpovídaly předem vyrobené teorii.

To pak je zásadně pochybné čtení Písma. H. Schlier píše ve své knize o zmrtevýchvstání Ježíše (Einsiedeln 1975, p.31): „Musíme nechat texty, aby řekly to, co chtějí říci samy. Otázka, jaký význam to má pro nás, je až na druhém místě.“ Zda pak, v konkrétním případě, to, co Písmo říká o psychologickém vědomí Ježíšově, se zřejmě nedá zařadit do schemat obyčejné lidské filosofie. Nemůže nás to jinak překvapit. Vždyť malé analogie toho tajemství vidíme i v životě světců. Je to snad obvyklý psychologický proces, když sv. Alois slibuje v 7 letech slib čistoty? Je si plně vědom závazků, které z toho plynou a zachová je? Nebo předčasná duchovní zralost malé Terezičky od Jezulátka je snad neskutečná?

Tam, kde jde o vědomí Ježíšovo, píše H. Urs von Balthasar, že jde o problém, který nahání strach. Odvolává se pak na R. Guardiniho, že „neexistuje žádná psychologie Ježíše a nemůže být, je-li skutečně tím, co o něm věříme; psychologie se zabývá obecnými zákony psychické skutečnosti, ne však případem naprosto jedinečným, jako je Ježíš (L'autocoscienza di Gesù, Communio, 42-43, 1978-9, p.74).

Pochopíme tedy v této souvislosti prohlášení Mezinárodní teologické komise (1980), kde se říká, že je otázka vědomí a vědění Krista „problém, který zůstane stále obtížný“. Teologové mu mají věnovat velkou pozornost, ale stále si musí být vědomi, že jde o tajemství, které plně nepochopíme a nevyjádříme v lidských pojmech.

Ježíš je skutečný člověk; myslí, chce, cítí jako člověk. Ale co vlastně víme o člověku? Do jaké závratné výše roste jeho vědomí i podvědomí, když tam pronikne Bůh? Ježíš, pravý Bůh a pravý člověk, nám ukazuje směr, abychom překonali sami sebe, abychom objevili nové a nečekané možnosti svého lidství.

DO KRAJANSKÉHO NEW YORKU A OKOLÍ
Z dřívějšího „Cephalonia Restaurant“ na rohu
31. ulice v Astorii, N.Y.

je nyní
ČESKO-POLSKÁ RESTAURACE
BESEDA SLOVANŮ

Čechů, Slováků, Podkarpatských Rusinů, Poláků,
Ukrajinců a Jihoslovanů.

Na jídelním listku máme všechny slovanské speciality -
kdo si co poručí.

Americká i importovaná piva, vína a likéry.

Velmi vhodné místo pro rodinné události - svatby, krtiny,
narozeniny a přátelské besedy.

SRDEČNĚ VŠECHNY ZVE
hostitelka Jarka

20. pololetní zpráva State Departmentu o plnění závazků Závěrečného aktu z Helsink

Zmíněná zpráva State Departmentu zahrnuje období od 1. října 1985 do 1. dubna 1986. Ve všeobecné stati zpráva hodnotí výsledky tzv. Kulturního fóra, které se konalo v Budapešti od 15. října 1985 do 25. listopadu 1985 a výsledky konference, která se konala ve Stockholmu o tzv. „zvýšené bezpečnosti v Evropě“, kde se docílilo určitých pozitivních výsledků.

V části o Československu zpráva State Departmentu zaznamenává fakt, že dochází k větší perzekuci věřících, zvláště katolíků; dále, že režim pokračuje v perzekuci občanů, kteří se nechtějí vždy a všude řídit

tím, co strana nařizuje, - a sice: výhrůzkami, výslechy, častým zadržováním na určitou dobu ve vězení, propouštěním ze zaměstnání, zamítáním vydání cestovního pasu, nepřipouštěním dětí „nekonformních“ občanů na vysoké školy, a pod.

Zpráva State Departmentu se také zmiňuje o činnosti Charty 77 a Výboru na obranu nespravedlivě stíhaných (VONS), které zaznamenávají porušování lidských práv v Československu a komentuje fakt, že Charta 77 existuje již 9 let a VONS již 8 let, přes pronásledování a perzekuci československými úřady, které postihuje i rodiny těch, kteří v těchto občanských iniciativách pracují. Jednou oblíbenou formou šikanování československých občanů jsou domovní prohlídky členy bezpečnostních orgánů, které jsou prováděny ve dne i v

nocí a trvají mnoho hodin. Ve zprávě jsou také uvedena jména některých odsouzených nebo vězňů a jinak perzekvovaných československých občanů, jako: Petr Cibulka, odsouzený na 7 měsíců za „urážku národa“; Walter Kania si odpykává dvouletý trest za „poškození zájmů republiky v cizině“, protože psal dopis známým do Západního Německa; František Veis - 12 let za „špionáž“; Jiří Wolf - 6 let „za podvratnou činnost“. Pro náboženskou činnost byli pronásledováni: Pavel Dudr, Jaromír Němec, Augustin Navrátil, (který byl donucen podrobit se psychiatrickému léčení); Matěj Nemeth, Rudolf Chudý, Anton Srol, Bystrík Janík, Jan Vecan, Marek Roháček, Jan Juhaščík st., Jan Juhaščík ml., Rudolf Sobanos, a další.

Pod tzv. „ochranným dohledem“ v tomto období byli: Ladislav Lis, Jiří Gruntorád, František Stárek a Ivan Jirous. Tito čs. občané se po propuštění z vězení musí hlásit každý den na policii (někdy i několikrát), nesmí nikam cestovat bez předchozího policejního povolení a musí být připraveni na časté domovní prohlídky.

Dále zpráva State Departmentu zaznamenává policejní akci proti jazzové skupině Pražského svazu hudebníků, zejména proti jejímu předsedovi Karlu Srpovi, kterému byl v lednu t.r. odebrán cestovní pas. (Karel Srp byl v listopadu 1985 v Budapešti, kde se mu podařilo mluvit se členy některých západních delegací na kulturním fóru), jakož i proti dvěma mladým ekologům, Pavlu Krivkovi a Pavlu Škodovi, k jejichž tzv. „otevřenému“ soudnímu procesu nebyli připuštěni zástupci západních diplomatických sborů; stejně tomu tak bylo při odvolacím řízení, které probíhalo u soudu v Praze.

Cestování čs. občanů do

ciziny - zejména na Západ - je stále velmi omezené, právě tak jako emigrace, která je téměř nemožná.

Pracovní podmínky pro cizí žurnalisty nebyly zlepšeny. Akreditovaní v československu jsou žurnalisté: Associated Press, Time-Life, Newsweek, Washington Post, Detroit Free Press, Los Angeles Times a Hlasu Ameriky. Zpráva však zaznamenává fakt, že dopisovatel Hlasu Ameriky, Jolyon Naegle, byl čs. policií zadržen 2 hodiny v době pohřbu básníka a spisovatele Jaroslava Seiferta, a jeden americký žurnalista byl nucen čs. policií odevzdat film, na kterém měl záběry ze Seifertova pohřbu.

Kromě komunistického „Daily Worker“ nejsou v Československu k dostání žádné americké noviny nebo časopisy. Knihovna amerického velvyslanectví má v současné době 5,000 knih a 114 amerických časopisů k dispozici pro čs. čtenáře. Přístup do knihovny však ztěžuje přítomnost policie před budovou velvyslanectví.

-afa-

České bohoslužby v San Franciscu

V kalifornském San Franciscu a jeho širším okolí žije poměrně značné množství Čechů a Slováků. Přestože v nedávné době byla v tomto městě zrušena pobočka AFRC, přichází stále ještě dosti uprchlíků. Někteří z nich posilují řady místních poboček Společnosti pro vědy a umění, nebo Čs. národní rady americké; snaží se navázat styk s déle usídlenými krajany, získat informace potřebné pro život v nové zemi - nebo i prostě pohovořit si svým mateřským jazykem. Být posílení vědomím, že zde nejsou sami.

Tomu napomáhají i české bohoslužby, na které občas zajíždí do San Franciscu obětavý Otec Popelka z Los Angeles. Velká návštěvnost na těchto mších svědčí o počtu věřících - a také o oblíbenosti misijních bohoslužeb mezi Čechy a Slováky. Naši lidé se často nemohou dočkat, a dlouho předem zjišťují mezi známými přesná data jejich konání. Mladí i staří se svorně scházejí na kampusu kalifornské univerzity a často přijíždějí i z dosti vzdálených míst. Po skončení každých bohoslužeb se účastníci dlouho nerozcházejí; téměř vždy následuje totiž improvizovaná beseda, výměny zajímavých informací, ale také menší kulturní akce. V letošním roce tu byly recitovány básně s náboženskou tematikou, návštěvníci se dozvěděli zajímavosti o činnosti českých nakladatelství a možnostech odběru českých novin a časopisů. Velmi hodnotný odpolední program, který mohli shlédnout účastníci letošní říjnové

Svatováclavské bohoslužby a následující pouti, připravili - (právě tak jako o minulé bohoslužbě v San Franciscu) - Eduard a Nina Ingrišovi, kteří přijíždějí až ze South Lake Tahoe na hranicích Nevady.

Eduard Ingriš, známý skladatel mnoha písní a operet - (starší pamětníci si jistě vzpomenou na jeho trampské písně, jako je např. „Teskně hučí Niagara“ aj., na operetu „Praha u moře“, či revui „Rozmarné zrcadlo“, a také na množství písní a melodií, které složil k filmům. Mezi jeho dobré přátele a spolupracovníky patřili Voskovec a Werich, R.A. Dvorský, R. Friml, Jára Kohout, Ferenc Futurista, Karel Hašler a mnozí další naši známí umělci. V roce 1947 odešel E. Ingriš do Brazílie, odtud do Peru, kde řídil Státní symfonický orchestr. Procestoval řeku Amazonku, pobýval s Indiány. Velmi známé jsou jeho dvě výpravy na voru „Kantuta“ přes Tichý oceán do Polynésie, které podnikl na podnět svého přítele Thora Hayerdala v padesátých letech. Stal se známým cestovatelem, a později spolupracoval s Ernestem Hemingwayem na natáčení

filmu „Stařec a moře“. Z filmů, které natočil na svých cestách po Peru a hlavně na voru po Pacifiku, sestavil Eduard Ingriš v poslední době barevný film „Kantuta“, který opatřil vlastní hudbou a komentářem. A právě ukázky z tohoto zajímavého a vzácného snímku, doprovázené vlastními vzpomínkami cestovatele, mohli shlédnout zájemci po skončení českých bohoslužeb v San Franciscu.

Film se vzácnými a neopakovatelnými záběry, jak informovali manželé Ingrišovi, byl nedávno přetočen už i na videokazety. (Informace o možnostech jejich objednání lze získat na adrese: E. Ingriš, P.O.Box 14434, So. Lake Tahoe, CA 95702, USA)

Je zajímavé, že o cestách a výzkumech Eduarda Ingríše píše ve velké míře i československý tisk - a dosti podrobně o jeho plavbách na balsovém voru Kantuta referuje i odborně-populární kniha „Na vlnách moří a oceánů“, která vyšla nedávno v Praze a která mu věnuje několik stran. Ani slovem se však nikde nezmiňuje o tom, že Ingrišovi jsou exulanti.

Vladimír Kříž

PRAGUE SAUSAGE & DELICATESSEN

- HOME MADE SAUSAGES
- FROZEN FOODS
- HICKORY SMOKED MEATS
- FRESH POULTRY
- ČERSTVÉ DOMÁCÍ UZENINY
- IMPORTOVANÉ LAHŮDKY

6312 WEST CERMAK ROAD
BERWYN, ILLINOIS 60402

☎ (312) 795-0250 Rádi vás obslouží a na vaši návštěvu se těší
MARY & STANLEY DYNIA

PŘIPRAVUJEME SE JIŽ NA VÁNOCE

Máme velký výběr křišťálového skla z Československa, jakož i keramiku, granáty, vánoční ozdoby na stromečky, panenky v krojích, kukuřičné panenky a mnoho jiných krásných věcí. A proto je nejvyšší čas myslet na dárky.

Také velký sklad rekordů - kazety - knihy, kuchyňské věci a koření, šátky na hlavu a jiné.

Znovu máme na skladě voňavku 4711 a pro muže značku TABAC po holení.

Čaje z Československa: Urologicae, Valofyt, Diureticae, balíček \$3.75, pošt. \$4.75.

Mlýnek na mák ze železné litiny, \$27.50, pošt. \$30.90.
Say it in Czech (English-Czech Phrase Book), \$3.50, pošt. \$4.25

Caha-Krámský: Anglicko-český slovník, \$8.95, pošt. 10.45.
Anglicko-slovenský a slovensko-anglický slovník, \$6.50, pošt. \$7.75.

Angličtina pre samoukov (pro slovensky mluvící), \$6.50, pošt. \$7.75

A. Jirásek: Temno, \$6.95, pošt. \$8.20.

F. Šrámek: Stříbrný vítr, \$5.50, pošt. \$6.75.

Seznam knih zašleme zdarma na požádání. Též máme nový seznam kazet.

Již máme v prodeji vánoční přání v češtině, slovenštině a jiných řečích.

Zákazníky v Illinois upozorňujeme, aby na každý \$1.00 zaslali o 7¢ více na státní daň.

Vyřizujeme rychle a spolehlivě
Tuzexové zásilky do Československa

F. PANCNER, Inc. 6514 West Cermak Rd.,
BERWYN, ILL. 60402 ☎ (312) 484-3459.

Zástupce

Tuzex

dárkové společnosti do Československa.

Obchodní hodiny: Denně od 9:30 hod. ráno do 6:00 hod. večer.
V sobotu od 9:00 hod. ráno do 6:00 hod. večer.
V neděli zavřeno.

F. J. Janoušek:

Z rodného kraje

Na březích Holetínky

Divíte se snad proč právě vzpomínám na říčku Holetínku, která je též známá pod jménem Ležák? Vždyť podobných říček a potoků brázdí české a moravské kraje více než je dnů do roka. Holetínka však protéká krajinou mého mládí a váže mi v paměti tolik vzpomínek na události, které pamatuji z mladých let a ne na bezvýznamnou historii, která se po staletí odehrávala v jejím povodí.

Ta říčka pramení v kopcích u obce Holetína. Jsou to vlastně dvě rozlehlé osady Dolní a Horní Holetín, které tvoří vesnici táhnoucí se podél okresní silnice v délce několika kilometrů. Ještě se dobře pamatuji, že se u nás vysokým hubeným lidem říkávalo: „Ty jsi dlouhý jako Holetín“.

V Holetíně býval za starých časů zemanský statek, který později přešel v majetek Špitálu ve Skutči. Z výtěžku tamního hospodářství byli podporováni chudí, nemocní a přestárlí lidé města Skutče a okolí. Několik mlýnů a celá řada menších i větších osad vyrostlo během staletí na březích Holetínky. Je to tam kopcovitá krajina, a na nejvyšším pahorku - (507 m nadmořské výšky) - celému okolí vévodí kostel sv. Maří Magdaleny ve Včelákově. Obec ta již ve 12. století patřila ke zboží benediktinského kláštera v Podlažicích. Okolo Tisovce a Vrbětice se naše říčka prodírá kamenitým korytem až pod městyň a hrad Žumberk. V té krajině se nenechá mluvit o nějakých typických vesnicích. Jsou to povětšinou roztroušené osady a samoty mezi borovými a smrkovými lesíky, pod skalnatými stráněmi na hrázcích malebných rybníků. Za stara se tam lidská obydlí stavěla na žulových základech z tesaných trámů, střechy byly kryté slaměnými došky a jen na bohatších usedlostech šindelem. Teprve od polovice minulého století se začalo ve větší míře stavět z cihel, a na střeších tašková krytina vystřídala šindele a slaměné došky. Nad tou směsí domků a chalup vyčnívají vížky kostelů a kaplí a někde jen dřevěných zvoníček.

Do nedávna se tam ve všech osadách zvonilo třikrát denně. Ráno časné za svítání, v poledne a večer, tak zvané „klekání“. To lidé ustávali v práci a modlili se „Anděl Páně“ a my kluci jsme upalovali domů. Také se zvonilo před bouří a na poplach, když někde ve vsi nebo v okolí vypukl

požár.

Nejmalebnějším a historicky nejznámějším místem v povodí horního toku Holetínky je Žumberk. Na skalnatém kopci tam již za vlády Přemyslovců stával mocný kamenný hrad. Jeho majitelé Kavalcové ze Žumberka se v 15. století připomínají jako věrní stoupenci krále Jiříka z Poděbrad. Hrad spustl již před dvěma sty léty. Jen trosky silných zdí svědčí o jeho pevnosti a dávno zašlé slávě mrtvých vladkyň, kteří odtud vládli celému okolí.

Během staletí vyrostl pod hradem městyň Žumberk, jehož kostel Věch svatých se jako farní připomíná již ve 14. století. Fara zanikla počátkem třicetileté války a žumberský kostel byl až do roku 1662 filiálním do Skutče.

Před časem jsem se v dopise přítele v Čechách svěřil, že chci psát pro chicagský Hlas národa epizodu o krajině v povodí Holetínky. Přitom jsem si mu posteskl, že bych to mnohem lépe napsal, kdybych se mohl projít podél toku té bystré říčky, abych na vlastní oči viděl, co se tam za ta léta změnilo. A víte, co ten dobrý člověk udělal? Vypravil se osobně až k prameni Holetínky a podél jejího toku přes louky, lesíky, stráně i údolí pěšky putoval celé dva dny a osobní dojmy z té cesty popsal tak zajímavě, že to vše začleňuji do této epizody.

★

Den první

Za pochmurného srpnového rána, přesně v úterý 19.8., vydávám se na průzkumnou cestu k prameni Holetínky a jejího dalšího toku. Příznám se, že jsem se dosud o ni valně nezajímal. Věděl jsem, že pramení někde v okolí obce Holetína. Holetín je velmi dlouhá vesnice, až se stala příslovečnou. Autobus na Hlinsko má v ní tři zastávky. Jedu autobusem až k té poslední. Pán, sedící vedle mne říká, že začátek říčky je až za Holetínem. Z poslední zastávky je to ještě hodný kus do kopce. Jdu po jejím skrovném potůčku, až za vsí uprostřed louky vidím vyčnívat z nepokosené trávy velkou skruž. To je pramen Holetínky. Jdu nyní zpět po jejím proudu a čítám menší nebo větší rybníčky, do kterých se vlévá a z kterých opět vytéká. Bylo jich devět nebo více? Nemohu zjistit, protože se najednou „přestěhovává“ na pravou stranu silnice do větší vzdálenosti od ní, kde mizí mezi domy a v hustém porostu. Teprve před koncem vesnice se vrací zpět a teče hned vedle asfaltky.

Jdu po silnici vedle pěkně opravené velké kaple sv. Jana

Křtitele, kde jednu neděli v měsíci slouží důst. pán Václav Křivský ze Skutče mši svatou, a sleduji dál svou říčku. Zesílila a začíná být potokem, a protože silnice musí nyní do kopce, říčka odbočí doleva, do luk, lemována již rozložitými vrbami a olšemi. Než se na chvíli rozloučíme, trhám si z jejího břehu krásné ružové zvonkovité květy a bílé kvetoucí svačec a ubírám se ke vsi Tisovec, kde se setkám opět se svou říčkou, která tam míří oklikou. Když se blížím k další výšce Dřeveši, zdravím již z dálky starobyloú kovářnu, která prý tam stojí už od šestnáctého století. Před pár roky jsme pochovávali jejího stoletého kováře. Na křižovatce před osadou odbočuji nyní doleva na Ležáky. Tam se znovu setkávám se svou Holetínkou. Je zde již pěkně regulovaná a nabírá na hloubce. Kde je již asi její voda, která tu tekla onoho osudného dne na Narození sv. Jana Křtitele v r. 1942? Tenkrát se její voda zbarvila rudou září všech stavení této horské osady, zapálených nacisty, slyšela pláč nevinných dětí, odvážených k popravě na zámeček v Pardubicích. V ten den viděla i hrozné spáleniště Švandova mlýna a odvážela slzy trpitelů do neznámých dálek...Zdá se mi, jakoby se ten její tok zde ztišil a obrací se odtud vpravo do lesního údolí, spěchající z těchto míst holestného vzpomínání, kam každoročně putují v onen památný den mládí i dospělí z nejbližšího okolí uctít památku umučených. Přicházíme se sem pomodlit a ve Včelákově bývá mše svatá za oběti Ležáků. Usedám u rozlehlého rybníka na prázdné rybářské loďce, abych posvačil a jdu dál k Mířetisím. Zachmuřená obloha začíná spouštět hustý deštík. I to patří ke smutné vzpomínce na Ležáky. Modlím se desátek Růžence. Zatím Holetínka proběhla někde u Havlovic a noří se pod most silnice, po níž se vracím k Žumberku. Míjím osamělý dům „na Perku“ a čtu na měděné pamětní desce, zasazené ve stěně, jména 24 partizanů, kteří tam za okupace přišli o život: Zástěra, Pazdera a jiná jména známá i neznámá. Asi ve vzdálenosti sto metrů u okraje lesa se skrývá v hustém porostu bývalý mlýn, poháněný vodou Holetínky. Ta se již ponořila do lesní tišiny, ještě jednou podtéká silnici, která vede k Bošovu a pak již běží k Žumberku malebným lesním údolím, obklopena zelenými lukami a chatami nejrůznějších tvarů a velikostí. Před samým Žumberkem se jí postavil do cesty opět mlýn, který už také dávno doklapal a teď nev-

Pozdrav z Řestok poslaný na válečnou frontu v r. 1917, který se po válce vrátil, protože voják-adresát padl v boji za svobodu našich obou národů.

šimavě propouští její vodu na další pout'. Její dosavadní klid, který je vyhledáván rekreanty z Chrudimi a Pardubic je náhle přerušen mohutným lomozem drtičů a různých transportérů a jiné mechanice zdejších kamenolomů. Hluboké údolí, nad nímž ční zřícenina hradu ze 14. století, stále více se rozšiřuje, kameníci neúnavně obnažují tvrdé skály a zakusují se do jejich útrob, mění je na drobný štěr a v obalovnách připravují horký asfalt pro stavbu a výstavbu silnic a místních komunikací. Výstražné sirény čas od času ohlašují blízký odstřel horniny. Po něm následuje silná detonace, spojená při komorovém odstřelu i se záchvěvem země. Lidé, ptactvo, zvířectvo z blízkého okolí si již na tyto rány zvyklo. Jen cizí sebou trhnu, když klidně sedí a najednou se ozve rána až zařinčí sklo u oken. Také říčka Holetínka na tento nezvyklý ruch nijak nereaguje a klidně běží dál údolím směrem k Bítovanům.

Den druhý

Vydal jsem se dnes ráno po snídani, abych prozkoumal tuto její další romantickou cestu. Sestupuji po stráni pěší stezkou dolů do lomu, přecházím řeku po mostě a hned za ní zabočuji vpravo zarostlou lesní cestou, která běží nedaleko levého břehu Holetínky. Zanedlouho se dostávám až těsně ku břehu a naslouchám se zájmem její šumivé písni. Po věřejší bouři a vydatném dešti napojila se vodou. Voda je kalná a přeskakuje hbitě kameny, vyčnívající z plytkého dna. Staletým, ba tisíciletým prouděním vody zvláště po prudkých lijavcích a jarním tání, jsou tvrdé čedičové kameny skoro všechny zaobleny a ohlazeny a těžko bych se na nich udržel, kdybych je chtěl při nízké vodě přecházet na druhý břeh. A to právě není nutné, když jsem se

zakrátko dostal k první skupině chat. Kousek dál od nich se totiž řeka přitiskla levým bokem ke skále tak, že se již nedalo tudy pokračovat v chůzi. Proto na radu majitele první z chat, který mne uviděl, šplhám se raději po stráni nahoru, abych toto neschůdné místo obešel a pak mohl pokračovat v dalším výzkumu. A nelituji toho. Prudká lesní stráně je porostlá tak bizarně seskupenými a divoko rostlými stromy jehličnatými i listnatými, že hned vytahuji náčrtník, abych si jednu z těch malebných skupinek naskycoval. Říkám si, jak vděčné by to byly motivy pro Mařáka a jeho žáky. Úzkou stezkou, která se vine po okraji strmé lesní stráně se najednou dostávám k nepřetržitému řetězu chat. Jsou tu rozsety po obou úbočích romantického údolí říčky. Rekreanti tu mají zřízené i koupaliště, ovocné stromy, jabloně, hrušně, pěstují tu zeleninu, brambory, okurky, mají tu garáže i elektrický proud.

Poslední chata je za mnou a za pár minut již probleskuje první stavení obce Bítovan. Je to budova bývalého mlýna, nad nímž se zvedá hráz rozlehlého rybníka, zarostlého většinou rákosím a jinými rostlinami. Tabulka hlásí, že je to státem chráněná rezervace. Vystupuji na hráz a slyším, jak divoká kachna dává výstrahu svým kachnátkám, zatímco nedaleko si hová na hladině dvě velké labutě a jen občas ponoří své dlouhé krky do hlubin rybníka, aby naplnily své útroby. Říčka, již dosti široká, převaluje se přes vysoký splav. Jdu po jejím břehu až ke škole, přecházím starobyloú masivní most k filiálnímu kostelu sv. Bartoloměje. V neděli tu budeme mít poutní slavnost. Kostelík je novogotický, má krásné vyřezávané barokní oltáře: Panny Marie a sv. Jana Nep. Tento oltář je hornický. Postavy dvou horníků v parádních krojích

Oltář sv. Václava v řestockém kostele. Nahoře: bývalý panský špýchar; pod ním: poutník odpočívá u památníku umučených vlastenců na Ležákách z 2. světové války; vpravo nahoře: kostel sv. Václava v Řestokách a vedle průčelí kostela sv. Maří Magdalény ve Včelákově; dole: kopie obrazu zřícenin hradu Žumberka ze západu.

zdobí obraz sv. Jana, zpovídajícího královnu Žofii. Sem putovali horníci z blízké Lukavice, kde byly doly na síru. Přicházeli o jeho svátku ve slavnostním průvodu, účastnili se služeb Božích, a pak se oddávali světským slavnostem. Dodnes se zde zachovává pout' o Svátku sv. Jana. V Bítovanech se narodili též tři kněží. Maminka dvou bratří-kněží pocházela ze mlýna.

Vrat'me se však ještě na chvíli k Holetínce. Ta se ubírá zatím mezi poli a lukami k blízkým Zaječicím. Také tam podtéká hlavní silnici Chrast - Slatiňany, pokračuje okrajem domků zvaných Vinice až po chatrný dřevěný most u mlýna rodu Cesenků, a potom mezi úrodnými poli k dalšímu mlýnu v Řestokách. Stojí za zmínku, že v Řestokách učil děd našeho hudebního skladatele Otakara Jeremiáše. Měl jsem čest ho osobně navštívit v jeho chatě v Říčkách v Orlických horách, kde jsem před lety působil. Jeho paní zpívala v kostele na kůru. V Řestokách se rozloučíme s Holetínkou a necháme jí napájet jiné řeky, které jí Labem přivedou až do moře.

Také naše životy jako ty řeky jednou vplují do moře věčnosti. Kéž je pro nás tato věčnost šťastná. Přičiňujme se, abychom - jako ty řeky - nasahromáždili za života mnoho dobrého a s pomocí milosti Boží to proměnili ve zlato zásluh pro život věčně šťastný!

Starobylá obec Řestoky

V Řestokách úpravné vesnici, o které jsou historické doklady z r. 1.100, náš přítel zakončil svoje putování po březích Holetínky. Snad proto, že se již blížilo k večeru, ale též asi proto, že tam u řestockého mlýna mění naše říčka svoje jméno, a až po své ústí do Novohradky je známa pod jménem Ležák. Nevím proč ji tak pojmenovali. Možná proto, že její bystrý tok, který se sem žene korytem vyrytým mezi stráněmi a skalisky, se u Žumberka v úrodných rovinách u Řestok ustáluje v pozvolný, plynulý tok. Tak jako člověk, když dožívá do stáří zpomalí svůj krok.

Řestoky - za stara Žestoky zvané - jsou zcela rozdílné od podhorských osad horního toku Holetínky. Jak se na tu vesnici, které vévodil zdaleka viditelný barokní špýchar pamatují, mohla být vzorem účelné architektury a úpravy pro mnoho jiných obcí. Prostorná, kruhovitá náves byla vysázena ovocným stromovým tak, že to vlastně náves ani nebyla, nýbrž sad, který zastával funkci rozlehlého parku. Každým rokem pak prodej ovoce z těch stromů, obohacoval obecní pokladnu.

O ty sady se hlavně zasloužil muž, kterého již můj přítel jmenoval; byl to řídící učitel a varhaník Josef Jeremiáš, otec hudebního skladatele Bohuslava Jeremiáše, a děd, dnes již zesnulého dirigenta Národního divadla Otakara Jeremiáše. On to byl, který nabádal sousedy, aby vysazovali ovocné sady a

stromořadí, jak pozdějším generacím připomíná kamenná deska, zasazená do zdi řestocké školy. Ta škola však již byla zrušena a děti z Řestok musí dojíždět autobusy do školy do Chrastí. Ale i stromořadí hyne a ořechy na návsi zničil mráz.

V Řestokách poháněla Holetínka mlýn, na kterém od poloviny minulého století hospodařil mlynářský rod Sedláku. Od r. 1950 se již pšenice a žito ve mlýně nemele. Nynější majitelé zbourali mlýnici a materiálem zavezli mlýnský náhon. Jen jedna zeď tam zůstala stát jako smutný svědek minulosti a na ni je umístěna kamenná deska do které je vyryt nápis: „Léta Páně 1604 vystaven je tento mlejn nákladem urozeného pana Adama Talatzky na Žestokách.“

Talackové z Ještětic byli jedni z celé řady majitelů řestocké tvrze a dvora. Předek Adama - Václav Talácko Řestocký, koupil před rokem 1534 od Matěje z Tryskovic za 1.000 kop grošů. Talackové byli velmi rozvětvený zemanský rod, nikde o nich nečteme, že by zvláště vynikali v řemesle válečném, byli však výborní hospodáři a v našem kraji je jen málo osad, které by v 15., 16. nebo i v 17. století nebyly jejich vlastnictvím. Pro zajímavost jmenuji pouze některé: jsou to Řestoky, Trojovice, Libanice, Nabočany, Zaječice, Vejvanovice, Čelakovské Hory (dnes Včelákov), Cejřov a Tejn u Kostelce. Někteří muži z Taláckova rodu sloužili jako zem-

ští soudci a hejtmané Chrudimského kraje. Mnoho členů rodu je pohřbeno při kostele sv. Václava v Řestokách. Někteří z jejich potomků ještě žijí ve východních Čechách, ale ty rodokmeny se během staletí promísily, že je někdy velmi těžko zjistit příbuzenskou posloupnost.

Útulný kostel sv. Václava v Řestokách byl r. 1.100 zapsán s celým zádušním a třemi újezdy kláštera v Kladrubech. Jako farní se kostel připomíná r. 1350 v seznamu nově zřízeného biskupství v Litomyšli. V 16. století a počátkem století 17., byl kostel spravován duchovními církve evangelické a tam se také r. 1627 před odchodem do exilu se souvěrci loučil poslední evangelický farář Skutečský.

Dnes je řestocký kostel filiálním do Hrochova Týnce, a místní osadníci jej udržují v bezvadném stavu. Socha svatého Václava na hlavním oltáři, obrazy z jeho života, vůbec celý vnitřek kostela, střecha a okolí, byly nedávno renovovány. Zvláště výstižně působí na vnitřní straně gotického oblouku malované symboly svätce - vinný hrozen a pšeničný klas.

Je zajímavé sledovat pohyb obyvatelstva v obci, který se nechá aplikovat i na mnoho jiných vesnic v Čechách a na Moravě.

Tak krátce po třicetileté válce v r. 1654 měly Řestoky 5 sedláků, 11 chalupníků a jednu chalupu pobořenou. Roku 1790 měla obec 54 domů, r. 1833 68 domů s 378 obyvateli. V roce

1890 74 domů a 515 obyvatel. Dnes je v Řestokách 140 domů, ve kterých žije 493 lidí. Jak vidno od r. 1890 přibýlo v obci domů, ale ubylo obyvatel. Je to následek snížení porodnosti, zrušení soukromého obhospodařování zemědělské půdy a následného útěku mladých lidí do průmyslových středisk.

Dnes tamní Jednotné zemědělské družstvo hospodaří na rozsáhlejších latifundiích než kdysi obhospodařoval šlechtický rod Talácků. Řestoky, Zaječice, Bítovany a Orel jsou sloučeny v jeden statek o výměře 2.200 ha zemědělské půdy.

Od Řestok naše říčka pod jménem Ležák, plyne rovinami ku Hrochovu Týnci, kde se vlévá do Žejbrem již posílené Novohradky, která se pak pod Ouřetickou Lhotou vlévá do Chrudimky.

Tam v tom kraji jsem měl všude přátele a příbuzné. V Řestokách.

Houbicích, Nabočanech a v Bezděkově. V Hrochově Týnci naše říčka protékala přímo pode dvorem mé dávno již zesnulé tety Julie. Ted' tam v té chalupě žije vdova po mém bratranci Milena, původem z mojí rodné vesnice Leštínky. A tak mám jistě mnoho důvodů ku vzpomínání a ty vzpomínky patří krásné době našeho mládí, které již dávno zapadlo do moře minulosti, tak jako loňské vody Holetínky splynuly s Labem a skončily někde u Hamburku v Severním moři.

Pretoria. — V důsledku ekonomických sankcí, rozhodnutých proti Jižní Africe US Kongresem, vláda Jižní Afriky chce varovat své sousedy, aby neposkytovali základny černošským teroristům, bojujícím za svržení jihoafrického bělošského režimu. Jinak Jižní Afrika rozhodne proti nim své ekonomické sankce. Dne 8. října vypověděla ze země 52,000 dělníků ze sousedního Mozambiku, přicházejících za prací v jihoafrických zlatých a uhelných dolech. Tito mozambičtí dělníci vydělávali dohromady 180 milionů dolarů ročně, z čehož tři pětiny byly přímo vypláceny mozambické vládě v Maputo. Pro Mozambik to byl nejdůležitější zdroj cizích měn. Jihoafrická vláda učinila toto rozhodnutí na potrestání Mozambiku za to, že nechával ze svého území operovat jihoafrické guerily, ačkoliv se v roce 1984 smluvně zavázal k opaku. Tento krok má být také výstrahou vládám Zambie a Zimbabwe, jejichž ekonomie sice méně závisí na Jižní Africe, které by však mohly jihoafrickými sankcemi utrpět citelné ekonomické ztráty, kdyby nadále pomáhaly černošským guerilům. Pro Mozambik by však toto rozhodnutí Jižní Afriky bylo ekonomickou pohromou, kdyby mu nepomohly západní země, a jeho sovětsí přátelé. Americké sankce jistě způsobí jihoafrické ekonomii velké škody. Jihoafrická ocel a jihoafrické uhlí naleznou menší odbytiště v cizině. Silně utrpí tamní rybářský průmysl, a asi se zhroutí lov a vývoz mořských raků, které vynášely 54 milionů dolarů ročně. Jihoafrická ekonomie pozná ještě větší svízele, budou-li evropské země v ekonomických sankcích následovat příkladu USA. Na druhé straně si JAR v důsledku embarga asi vybuduje všechna potřebná průmyslová odvětví, v nichž už nemůže na cizinu spoléhat. Při všem se však zdá jisté, že ekonomické sankce asi nepřinutí Jižní Afriku, aby upíšila odstranění apartheidu v

tom smyslu, jak o to usiluje marxistické hnutí Jihoafrického národního kongresu a anglikánský arcibiskup Tutu s předčasným požadavkem hlasovacího práva pro každého barevného občana. V tom, že jihoafrická vláda se nechce jen tak hned nechat přinutit k opuštění své dosavadní politiky v oboru vztahů mezi rasami, dosvědčuje rozhodnutí vlády v Pretorii z 9. října, jímž se omezuje činnost „Spojené demokratické fronty“, to je vedle zakázaného, Moskvou manipulovaného Jihoafrického národního kongresu - druhého předního hnutí, které v JAR bojuje proti politice apartheidu.

● ● ●
Peking. — Rudá Čína směřuje k normalizaci vztahů nejen se Sovětským svazem, nýbrž i s jeho satelity. Jak jsme již o tom psali, polský diktátor gen. Wojciech Jaruzelski navštívil nedávno Rudou Čínu jako první oficiální návštěvník ze zemí sovětského bloku v posledních 25 letech. Východoněmecký prezident Honecker navštívil Peking v blízké době a po něm tam také přiletí maďarský János Kádár. Československo a Bulharsko tam poslaly komunistické delegace nižšího řádu. Tak se před světem komunistický blok jakoby zase sjednocoval - ačkoliv pod povrchem a ve skutečnosti byl vždycky v marxismu jednotný.

● ● ●
Bonn. — Za tři měsíce se v Německé spolkové republice budou konat všeobecné volby. Předvídá se, že kancléř Helmut Kohl a jeho křesťansko - demokracická strana (CDU) v těchto volbách opět zvítězí. Na konvenci CDU na začátku října byly spravedlivě vyzdvíženy úspěchy Kohlovy vlády. Západoněmecká ekonomie je opět prosperující a Kohl chce ještě před volbami uskutečnit některé populární ekonomické reformy, jako je např. snížení daní. Kohlovi se také podařilo snížit napětí mezi Bonnem a Moskvou a mezi oběma německými státy. Politická opozice proti vládě CDU a Kohla je pro-

LETEM

SVĚTEM

tichá a nejednotná. Radikální strana „zelených“ má dnes velmi nepopulární program: vystoupení Západního Německa z NATO, žádné nukleární zbraně na území NSR a žádnou spolupráci s konzervativními stranami. Část „zelených“ by přesto chtěla utvořit vládní koalici se sociálně - demokratickou stranou, ačkoliv vedení této strany není vůbec nadšeno myšlenkou spojit se třeba jen i s umírněnými „zelenými“. Proto ani nerozhodní konzervativní voliči, kteří se hrozí spojení „rudých se zelenými“, této koalici své hlasy asi nedají.

● ● ●
Moskva. — Političtí znalci říkají, že nejúčinnější metodou dlouhodobé subverze zemí Třetího světa je Sověty inspirovaný program, v rámci kterého SSSR a ostatní země Varšavské smlouvy s Kubou, poskytují technické vyškolení v základních oborech a službách mladým lidem těchto zemí, pečlivě vybraným aparátom místní komunistické strany. Tak se např. Sověti živě zajímají o západoafrickou zemi Burkina Faso, velkou jako americký stát Colorado, se 7 miliony obyvatel. Kuba už školí např. v intenzivním šestiletém programu 450 členů komunistické organizace mládeže z Burkina, kterou nazvali „Mladí pionýři“. Kromě toho je ročně 150 studentů vybráno pro vyškolení v mechanice, lékařství, zemědělství a veterinářské vědě; i studenti těchto praktických oborů, dostávají značnou dávku komunistické indoktrinace. Po skončení svých studií jsou vždycky poslání domů, kde se pak stávají členy technické, vládní a stranické dohře placené elity, a připravují svou zemi na příchod komunismu.

● ● ●
Bejrút. — Libanonské šijitské hnutí Hezbollah („strana Boží“), patronované Iránem, má za úkol svrhnout nynější libanonskou vládu presidenta Gemayela, otřesenou už ve svých základech, a přeměnit Libanon v islámskou republiku po iránském vzoru Khomeiniho, ve které by toto hnutí mělo nadvládu nad křesťanským, drúzským i sunnitským obyvatelstvem země. Členové hnutí Hezbollah jsou trénováni v užívání moderních zbraní 1,500 členy „Íránských revolučních gard“, kteří mají svou základnu nedaleko historických zřícenin Baalbeku v údolí Bekaa. V jižním Libanonu

se už připojilo několik šijitských, sunnitských i palestinských skupin, které pod vedením Hezbollah chtějí podnikat útoky na tamní křesťanskou jiholibanonskou armádu, podporovanou Izraelem, na francouzské vojáky z mírové armády OSN, a na izraelské vojenské síly, zůstávající stále v „bezpečnostní zóně“. Zamýšlené uchopení vlády nad Libanonem má pak být prvním krokem k invazi do Izraele pro „osvobození Jeruzaléma“. Evropské zpravodajské služby už obržely mnoho dopisů z Libanonu s falešnými poštovními známkami nesoucími nápis „Islámská republika Libanonu.“

Tato skupina - kromě svého terorismu - není však zatím libanonské vládě nebezpečná. A stát Izrael se dopouští stále téže tvrdohlavé mezinárodně politické krátkozrakosti, když odpírá Jeruzalému a všem ostatním posvátným místům v Izraeli statut otevřeného mezinárodního teritoria, který jediné může uspokojit jak všechna tři monotheistická náboženství - (židovství, křesťanství a Islam) - tak světovou rodinu národů, a první, kdo by z takového uspořádání věcí ve Svaté zemi měl největší politický i finanční prospěch by byl právě stát Izrael.

● ● ●
Damašek. — Podle zpráv výzvědné služby v libanonském údolí Bekaa, obsazeném syrskou armádou, Libyí sponsorovaná „Organizace revolučních předvojů“, se spoluprací teroristické organizace Abu Nidala, zbudovala u města Anjar nové ústředí pro trénování teroristů. V témž městě je také hlavní stan syrského brigádního generála Ghazi Kanaan-a, předsedy výzvědné služby syrského presidenta Hafez Assada a „prokonsula“ tohoto území. Po teroristických masakrech v Pakistánu a v Istanbulu v Turecku, gen. Kanaan k sobě povolal vyšší polní velitele a vůdce teroristických trénovacích táborů a rozkázal jim, aby se jejich lidé pro svou vlastní bezpečnost rozptýlili po okolních pahorcích a polích v očekávání, že Izrael podnikne útok na tamní teroristické základny.

● ● ●
Stockholm. — O Nobelovu cenu medicíny na rok 1986 se dělí naturalizovaná 71letá Američanka židovsko italského původu Rita Levi-Montalcini, pensionovaná profesorka Washingtonské university v St. Louis, Mo., a Stanley

Cohen, její bývalý asistent, nyní 63letý profesor na universitě Vanderbilt. Oba byli odměněni za objevení klíčových proteinů, regulujících tělesný vzrůst. Levi-Montalcini objevila už v roce 1951 „činitele růstu nervů NGF“ a Cohen v roce 1975 objevil „činitele růstu kůže EGF“. Jejich objevům v té době nebyla věnována žádná pozornost; význam těchto objevů pro studium rakoviny byl poznán teprve v posledních letech. Má se za to, že „činitelé růstu“ zastávají složitou roli v řízení jediné oploštěné buňky tak, že nakonec vzroste v plně vyvinutou lidskou bytost, a zároveň zajišťují obranu a udržbu živého těla. Levi-Montalcini, bývalá profesorka anatomie na Turinské universitě v Itálii, se za války musila jako židovka skrývat před fašisty a nacisty. - Nobelova cena letos obnáší \$290,000.

● ● ●
Oslo. — Nobelovu cenu míru na rok 1986 obdržel 51letý Elie Wiesel, Američan rumunského původu, který kvůli tomu, že je žid, byl v roce 1944 deportován z Rumunska do koncentračních táborů v Auschwitz a v Buchenwaldu. Jeho rodiče a mladší sestra zemřeli v těchto táborech. Po válce studoval literaturu na pařížské Sorboně a nyní je profesorem literatury na Bostonské universitě. Navíc je žurnalistou a spisovatelem. Byl odměněn za své literární dílo, ve kterém líčí utrpení židů za války v nacistických táborech a dnešní problémy židů v Sovětském svazu. Norská komise pro Nobelovu cenu míru jej nazvala „duchovním vůdcem v naší době násilí a nenávisti“. Jo Benkow, předseda norského parlamentu, o něm řekl: „Jeho poselství - boj proti rostoucímu terorismu a proti pohrdání lidskými bytostmi - je v tomto století vědeckého pokroku víc než časové.“

● ● ●
Stockholm. — Dva Američané, 54letý Dudley Hershbach, profesor university Harvard a 49letý Yuan T. Lee, profesor university Kalifornie v Berkeley, a Kanadčan maďarského původu 57letý John C. Polanyi, profesor na Torontské universitě, byli společně prohlášeni za laureáty Nobelovy ceny z chemie na rok 1986. Byli odměněni za své studie, které umožnily detailní porozumění tomu, jak probíhají základní chemické reakce. Hershbach objevil metodu studie chemických reakcí užitím řízených molekulárních paprsků. Lee

Vyřizujeme spolehlivé letenky, ubytování v hotelích, půjčky aut, návštěvy Vašich příbuzných z Československa, tuzexové objednávky.

Dobrá služba zákazníkům je naší mnohaletou osvědčenou zásadou.

CIHAK WORLD TRAVEL, INC.

6302 WEST CERMAK ROAD
BERWYN, ILL. 60402

Phones (312) 795-9050 — Chicago (312) 242-6110

studoval důležité reakce relativně velkých molekul, a Polanyi zase objevil metodu infračervené chemiluminiscence, kde je měřeno a analyzováno velmi slabé infračervené záření v nově utvořené molekule. Touto metodou je možno studovat detailní rozpoložení energie během chemických reakcí. - Nobelovu cenu z fyziky na rok 1986 obdrželi také tři vědci: 79letý německý vědec Ernst Ruska z berlínského Ústavu Fritz Haber-a, byl odměněn za to, že poprvé sestrojil elektronický mikroskop; 39letý Gerd Binnig, profesor university ve Frankfurtě, a 53letý Švýcar Heinrich Rohrer z laboratoře IBM v Curychu, byli odměněni za sestrojení zvláštního elektronického mikroskopu, kterým je možno vidět a pozorovat i individuální atomy. - Wole Soyinka, 52letý nigerijský básník, dramaturg a romanopisec černé Afriky, byl poctěn Nobelovou cenou z literatury na rok 1986. Soyinka píše anglicky. Švédská Akademie ocenila zejména dvě jeho díla: „Death and the King's Horseman” a „A Dance of the Forests”. Rovněž řekla ve své citaci: „Jeho sbírka esejí „Myth, Literature and the African World” jsou četba, která osvětluje a obohacuje”. Soyinka obdržel doktorát z literatury na universitě v Leeds v Anglii. Už napsal asi 20 divadelních her, románů a básnických sbírek. - Nobelovu cenu z ekonomie na rok 1986 obdržel 67letý Američan James McGill Buchanan, profesor na universitě George Mason-a ve Virginii. Doktorát z ekonomie obdržel na Chicagské universitě. Buchanan hájí domněnku, že politikové a vlády, jako spotřebitelé, zakládají svá rozhodnutí v ekonomické politice výhradně na svém vlastním zájmu. Proto ekonomická rozhodnutí, činěná politiky - (ačkoliv se zdají elegantními) - jsou často neuskutečnitelná. Jako příklad pro uplatnění těchto idejí se uvádí US zákon „Gramm-Rudman” o vyrovnaném rozpočtu. - Od vytvoření Nobelovy ceny z ekonomie před 17 roky už 13krát tuto cenu obdrželi američtí ekonomové.

● ● ●
Varšava. — Tři polští tajní policisté, kteří před dvěma roky utloukli k smrti polského kněze Jerzyho Popieluszko a vhodili jeho mrtvolu do Visly, měli nyní v rámci politické amnestie své tresty sníženy, s výjimkou hlavního viníka, Grzegorze Piotrowskiho, který zůstává odsouzen na 25 let vězení. Adam Pietruszka měl svůj trest 25 let žaláře snížen na 15 let, Leszek Pelch z 15 na 10 let, a Waldemar

Chmielewski ze 14 na 8 let. Další snížení trestů asi obdrží při budoucích amnestiích. - Lech Walesa a devět jiných prominentních Poláků z politické opozice požádalo 15. října presidenta Reagana, aby dal zrušit zbývající ekonomické sankce proti Polsku. Řekli, že západní pomoc je nepostradatelná k překonání polské ekonomické krize. Bez této pomoci budou všichni Poláci trpět: polští vládcí i polský lid, dnešní i budoucí generace. Podepsaní tohoto prohlášení požadují pro Polsko obnovení statutu nejvíce favorisované země, aby mělo pro obchod s USA stejné výhody jako jiné země ve věci celních poplatků a dovozních kvot. Zároveň požádali pro Polsko o přístup k vládou zaručeným finančním úvěrům. Toto prohlášení má být gestem vůdců zakázané Solidarity na důkaz dobré vůle ze strany polské politické opozice vůči komunistické vládě. Podepsaní chtějí ukázat, že souhlasí s vládním požadavkem, aby sankce byly zrušeny, a zároveň doufají, že Jaruzelski s nimi začne vyjednávat o obnově a zákonném uznání Solidarity.

● ● ●
Dar es Salaam. — V sobotu 11. října Matka Terezie z Kalkuty unikla jen o vlas smrti; sama to považuje za „Boží zázrak”, že je ještě na živu. Po návštěvě misijního ústředí Hombolo ve střední Tanzánii, 200 mil západně od hlavního města Dar es Salaam, se chystala odletět v soukromém dvoumotorovém vrtulném letadle. Hned při vzletu se však letadlo zřítilo na zem, přímo doprostřed shromážděných lidí. Pět lidí bylo na zemi zabito, avšak jako zázrakem osoby v letadle vyvázly bez pohromy.

● ● ●
Kábul. — První kontingent sovětského pluku o 8,000 mužích, se stovkami tanků, děl, obrněných vozů a protiletadlových baterií, začal 15. října s velkým „humbukem” opouštět Afghanistan. Sovětské sdělovací prostředky a prosovětská vláda v Kábulu halasně rozkřičely tuto událost na důkaz sovětské „dobré vůle”. Nový afghánský prezident Najibullah o tom řekl: „Internacionalističtí vojáci, po skončení svého internacionalistického úkolu, se vrací do své vlasti.” Spojené státy, které posílají pomoc afghánským muslimským bojovníkům za svobody, však říkají, že tento odchod Sovětů nic neznamená, protože Sověti mají podle odhadů 115,000 vojáků v Afghanistanu, a tedy odchod osmi tisíc z nich nic nezmění na skutečnosti, že Sověti Afghanistan stále okupují. Kromě toho

pakistánský prezident Zia řekl, že od července 1986, kdy Gorbačov hlasitě oznámil tento plánovaný odchod sovětských vojáků, jiných 15,000 sovětských vojáků do Afghanistanu vtáhlo.

● ● ●
Washington. — Spojené státy jsou poslední zemí civilizovaného světa, kde se doposud běžně provádí obřízka mužských novorozeňat, a to bez náboženských důvodů. Podle zprávy US departmentu zdravotnictví, však v posledních letech poměrný počet obřezaných novorozeňat mužského pohlaví poněkud klesl: zatímco ještě v roce 1983 bylo v USA obřezáno 63,2 % novorozenců chlapců, v roce 1984 jich bylo obřezáno pouze 62,3 % a vloni už jen 59,9 %. Tak se USA pozvolna přibližují k názoru ostatních zemí, které skončily tuto zbytečnou operaci. Vzdělaní rodiče už nepodrobují své děti této operaci, nemají-li k tomu zdravotní (fimosis) či náboženský důvod. Podle odhadů celých 85 % všech žijících mužů nebylo dnes na celém světě obřezáno.

● ● ●
Washington. — US department spravedlnosti právě uveřejnil některé své statistické údaje. Celých 99 % odsouzených na smrt, čekajících na svou popravu jsou muži; 57 % odsouzených na smrt jsou běloši a střední věk těchto odsouzených je 31 let. Dvě třetiny z nich už dříve bylo odsouzeno kvůli některým zločinům; 10 % jich bylo odsouzeno kvůli vraždě, a 20 % z těchto lidí spáchalo vraždu v době, kdy byli na zkoušku zatímně propuštěni na svobodu. Popravu na elektrické židli provádí v USA 16 států; popravu smrtící injekcí 15 států, popravu v plynové komoře 8 států, popravu oběšením 4 státy a popravu zastřelením 3 státy.

● ● ●
Washington. — Diktátor Gorbačov a sovětská vláda dali své svolení k tomu, aby v rámci propuštění novináře Daniloffa byl také propuštěn z vězení prominentní židovský disident David Goldfarb, specialista v genetice; konečně mohl nyní se svou ženou vyemigrovat do USA, kde už žijí jeho syn a dcera. Goldfarb, jemuž je nyní 69 let, ztratil jednu nohu za druhé světové války při obléhání Stalingradu nacistickými armádami; navíc k tomu trpí cukrovkou a je skoro slepý, a je upoután na kolečkovou židli. Do Spojených států přiletěl 16. října; hned byl přepraven na ošetření do newyorské presbyteriánské nemocnice „Col-

umbia”. Před ním dva jiní sověští disidenti dostali v souvislosti s propuštěním Daniloffa povolení k emigraci: Yuri Orlov s básnířkou a aktivistkou za lidská práva Irinou Ratušinskajovou. Goldfarb se chtěl vystěhovat do USA či Izraele už před osmi roky, avšak nedostal k tomu dovolení, když odepřel spolupráci s KGB k „polapení” Daniloffa.

● ● ●
Washington. — Gary Bauer, podtajemník departmentu školství, je předsedou zvláštní komise, která má ještě letos před 1. listopadem, podat prezidentovi zprávu o tom, jaký účinek mají na americké rodiny federální programy, vztahující se k manželské rozluce a k dětem, narozeným mimo manželství. Při nedávném interview mu novináři položili tuto otázku: „Co vaše komise doporučuje pro vyřešení problému těhotenství nezletilých děvčat?” Odpověděl na to takto: „Předložíme prezidentovi o celé věci naše zvláštní doporučení. Všeobecně budeme radit, aby se mládež zdržovala z mravně sociálních důvodů pohlavního styku před uzavřením manželství. Bude-li se dbát tohoto doporučení, pak bude problém vyřešen, i když jednotlivé případy budou vždycky existovat. Nedoporučujeme však zbudování klinik ve veřejných školách, které by rozdávaly studentům - bez vědomí jejich rodičů - antikoncepční prostředky. To by bylo to nejhorší, čeho bychom se pro mravně zdravou a silnou budoucnost USA dopustili.” Na další otázku: „I když takové kliniky přispívají ke snížení počtu těhotenství mladistvých?” Odpověděl takto: „To platí i pro případ, že by tyto kliniky opravdu přispěly ke snížení počtu těhotenství mladistvých. Naším úkolem musí být říci sexuální aktivním mladým lidem, že toto jejich jednání je nesprávné, a vysvětlit jim, proč je pro ně nemístné a určitě škodlivé. Nechceme také, aby se toho učili o pohlavním životě tolik, že by pak byli už za svého dětství sváděni k zneužívání pohlavního života tak, že by byli už ve dvaceti letech blazeovaní a neměli se nač těšit. Nebudeme však doporučovat zrušení vládních programů, zřízených ku pomoci mladistvým matkám, které mají děti mimo manželství.” - Kritisoval rozhodnutí vrchních výchovných autorit, že na vyšších školách studenti nesmějí být vychováni ke znalosti a respektu mravních hodnot a skutečnost, že školy opustily svou roli, ukazovat studentům,

jak se mají chovat mravně a odpovědně tak, aby se stali dobrými lidmi a řádnými občany. Státy US federální unie by také měly naléhat na to, že muži jsou zodpovědní za svou pohlavní vášně, nedovedou-li se v ní kontrolovat, a že se musejí starat o děti, které zplodili před uzavřením manželství, anebo, že otec svou rodinu opustil. Také je nutno ukazovat mladým málo vychovaným lidem, kam vede pohlavní styk před manželstvím: ke zvýšenému počtu sebevražd mladých nedospělých matek, k vysokému procentu manželských rozluk, k narození dětí mimo manželství a k hmotné bídě, ze které není možno vyjít.

Je velmi potěšitelné, že komise, jejímž předsedou je Gary Bauer, podá svou zprávu prezidentovi podle směrnic, naznačených v tomto interview. - Situace americké rodiny však zůstává v 80. letech 20. století stále kritickou. Už se však ozývají hlasy pro obrodu rodinných hodnot. Podle průzkumu, nedávno vykonaného novinami „Wall Street Journal”, celá polovina manželství, uzavřených v tomto roce v USA, se skončí rozlukou; tři pětiny dětí, letos narozených, stráví alespoň část svého dětství a mládí v „rodině” s jedním rodičem a v 90 % to bude matka: jedno z každých pěti dětí letos narozených se narodí svobodným maminkám, které naivně uvěřily povídačkám pubertálních chlapců o „velké lásce”, a chtěly „to zkoušet”. Ve Spojených státech už je dva miliony mladých dvojic, které žijí společně, aniž vstoupily do manželství, protože nechtějí riskovat finanční výdaje na rozvod a zároveň se „uzavírat před novou sexuální zkušeností”. - Ovšem, to všechno není nic nového pod sluncem. Assyrská, babylonská, perská, řecká, římská a nakonec i civilizace indických Inků právě na tyto lidské slabosti a neřesti vyhnuly. Čeká snad tentýž úděl i naši tzv. křesťanskou civilizaci?

MAIL ORDER NOVINKA

Prímý import z Československa. Chodská keramika a vánoční skleněné foukané vánoční ozdoby na stromeček. Napište si na listku o katalog s ceníkem. Nikde jinde tak lacino nenakoupíte!

J. KETTNER
 ENTREPRISES
 27 W. 209 Chartwell Dr.
 Winfield, IL. 60190

SPORT

Kopaná v Československu

Československo - Blansko 12:1

Čs. reprezentanti sehráli přípravný zápas proti diviznímu mužstvu ČKD Blansko, který lehce vyhráli 12:1.

Zápasu přihlíželo 2.200 diváků. Střelci branek: Kubík 3, Janečka 2, Skuhřavý 2, Hašek, Knoflíček, Griga, Novák a Vašíček po jedné.

I. národní liga kopané v Československu

Výsledky 9. kola: Opava - Brno 1:2, Tábor - Liberec 1:0, Teplice - Zlín 1:0, Poruba - Chomutov 2:1, Slušovice - Xaverov 3:2, Č. Lípa - Hr. Králové 0:0, F. Místek - Ml. Boleslav 1:0, Žatec - Trinec 2:0.

Tabulka

1. BRNO	19:6	14
2. SLUŠOVICE	21:14	14
3. ČESKÁ LÍPA	11:8	12
4. KR. KRÁLOVÉ	14:7	11
5. ŽATEC	11:8	11
6. OPAVA	10:7	10
7. XAVEROV	13:12	9
8. CHOMUTOV	12:12	8
9. ML. BOLESLAV	12:13	8
10. FR. MÍSTEK	12:17	8
11. LIBEREC	12:11	7
12. TÁBOR	9:14	7
13. TEPLICE	9:14	7
14. ZLÍN	4:12	7
15. TRINEC	7:15	6
16. PORUBA	8:14	5

1. S.N.F.L.

Výsledky 10. kola: Inter - Slo-

van 3:0, ZTS Košice - Pov. Bystřice 1:2, Dubnica - Trebišov 2:0, Čadca - Prievidza 2:2, Hurbanovo - Levice 2:0, Martin - Lok. Košice 0:0, Humenné - Č.H. Bratislava 4:1, Senica - Stropkov 3:0.

Tabulka

1. SLOVAN	23:6	16
2. HURBANOVG	20:13	16
3. INTER	25:11	15
4. POV. BYSTRICA	13:12	12
5. TREBIŠOV	12:8	11
6. ZTS KOŠICE	15:13	11
7. MARTIN	5:11	11
8. SENICA	15:14	10
9. PRIEVIDZA	19:19	8
10. LOK. KOŠICE	14:14	8
11. Č.H. BRATISLAVA	12:13	8
12. LEVICE	9:14	8
13. ČADCA	9:15	8
14. HUMENNÉ	11:20	8
15. DUBNICA	10:13	6
16. STROPKOV	8:24	4

Pokuta Trnavě

Disciplinární komise Evropské fotbalové asociace udělila pokuty v celkové sumě přes 100.000 švýc. franků.

Nejvyšší pokutu musí zaplatit řecký klub Athény - 15.000 franků, když její příznivci zaútočili na rozhodčího.

10.000 franků zaplatí Bordeaux, kde diváci házeli na hřiště různá předměty.

Mezi potrestanými je také Spartak Trnava, jež musí zaplatit 2.500 franků pokuty. Trnavský útočník Gabriel má zastavenou činnost na čtyři zápasy.

Francie - SSSR 0:2

V prvním kvalifikačním

zápase o Mistra Evropy, SSSR překvapil 40.000 diváků a zaslouženě vyhrál 2:0.

Branky: Belanov 67. min. a Rac 78. min.

Útok Francie úplně zklamal. Nejlepší hráči na hřišti: Zavarov - SSSR a Platini - Francie.

Zprávy ze Sparty A.B.A. Chicago

MAJOR DIVIZE

Výsledky 15. kola: Vikings - Sparta 0:0, Gr. White - Kickers 1:0, U. Serbs - Eagles 2:6, Lightning - Schwaben 2:1, Wauconda - R. Wawel 0:3.

Tabulka: SKORE: BODY:

1. SPARTA	15	23:12	22
2. EAGLES	14	33:17	18
3. SCHWABEN	14	22:13	16
4. U.SERBS	15	22:24	15
5. VIKINGS	15	24:27	15
6. KICKERS	15	26:27	13
7. LIGHTNING	15	21:26	13
8. GR.WHITE	15	15:25	12
9. R.WAWEL	15	19:25	10
10. WAUCONDA	13	14:21	10

Program zápasů 16. kola

na neděli dne 26. října 1986

Sparta - Wauconda, Kickers - Eagles, R. Wawel - Gr. White, Vikings - Lightning, U. Serbs - Schwaben.

MAJOR RESERVY

Výsledky 15. kola: Vikings - Sparta 4:0, R. Wawel - Wauconda 1:0, Schwaben - Lightning 5:0, U. Serbs - Eagles 4:1, Kickers - Gr. White 1:0.

Tabulka: SKORE: BODY:

1. SCHWABEN	48:15	25
2. VIKINGS	41:13	20
3. SPARTA	24:21	17
4. U.SERBS	31:33	16
5. EAGLES	32:24	15
6. KICKERS	31:27	15
7. WAUCONDA	18:22	12

8. R.WAWEL	27:34	12
9. LIGHTNING	17:41	10
10. GR.WHITE	12:40	4

PRVNÍ DIVIZE

Výsledky 16. kola: Liths - Lions 8:1, Falcons - Aurora 3:1, Real - Rams 4:1, Fortuna - Bullets 3:0.

Tabulka

1. LITHS	62:12	26
2. FALCONS	42:27	24
3. FORTUNA	36:13	21
4. TREVIANI	35:21	21
5. REAL F.C.	49:26	17
6. SLOVAKS	39:21	17
7. AURORA	44:27	16
8. BULLETS	30:68	8
9. LIONS	32:59	7
10. RAMS	19:53	3
11. HAKOAH	13:72	2

Sparta Chicago

Mistrem Illinois?

Pouze tři kola zbývají k ukončení sezony Metro - Ligy a Sparta vede tabulku s náskokem čtyř bodů.

Podívejme se nyní na zbývající zápasy Sparty a Eagles, jež se nachází na druhém místě.

Sparta musí hrát proti Waucondě a Gr. White doma, a proti Kickers venku. Eagles mají R. Wawel doma a Kickers, Waucondu a Schwaben venku. Jejich nejtěžším soupeřem je mužstvo Schwaben, proti kterému se těžko vyhrává.

Tuto neděli 26. října, Spartané hrají doma proti Waucondě na hřišti Allbright, 5000 W. Cermak Road v Cicero.

Výkop Prvního mužstva je stanoven na 2:00 hod. odpoledne. Reservy zahájí již ve 12:00 v poledne.

Vyzýváme všechny fotbalové fandky, aby v co největším počtu přišli povzbudit naše hráče.

Tenis

- Happy Birthday - Martina

Navrátilová - Mandlíková 6:2, 6:3

Martina Navrátilová oslavila své třicáté narozeniny v Záp. Německu, kde ve finále porazila Hanu Mandlíkovou.

Naši čtenáři se taktéž připojují a přejí Martině další úspěchy v její sportovní činnosti.

Olympiáda 1992

Mezinárodní olympijský výbor schůzoval ve Švýcarsku, kde také rozhodl o místech konání Olympijských her na rok 1992.

Zimní OH uspořádají Francouzi v městě Albertsville jež čítá pouze 30.000 obyvatel.

Letní OH připraví španělské město Barcelona, která má necelých jeden a půl milionu obyvatel.

Příští Olympijské hry v roce 1988 uspořádá v zimě Kanada a v létě Jižní Korea.

Jarda Fajkus

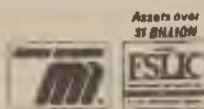
Z OSTATNÍCH SPORTŮ

Zahájení NHL

Ve Washingtonu je příjemně teplé podzimní počasí, máme otevřená okna, ale kousek za městem se už před vyprodaným hledištěm prohánějí na ledě profesionální hokejisté. Kanadsko - americká Národní hokejová liga začala. Nejtěžší, osmdesátikolová ligová soutěž na světě, vrcholící dlouhým a až v červnu končícím Stanley Cupem, je v proudu. Washingtonským hokejistům začátek nevyšel. Nejprve prohráli v Pittsburghu 4:5, když už vedli 3:0, a o víkendu zaznamenali na svém ledě debakl 1:6 s tradičním rivalem, celkem Filadelfia Flyers. Michal Pivoňka, nová posila Capitals z Československa, hrál dobře, ale washingtonským se na začátku sezóny nedaří už tradičně. Jistě lépe se dnes z bývalých čs. reprezentantu musí cítit Petr Klíma, jehož tým Detroit Red Wings porazil Chicago Black Hawks 4:3 a Klíma je po dvou kolech nejlepším střelcem i nahrávačem svého mužstva. Velmi dobře si zatím vede celek Quebec Nordiques, který má po

Save, Invest and Insure Your Investments Right Where You Bank!

MidAmerica Federal
Savings and Financial Services

Hugo Koranda
Chairman of the Board, Emeritus

Cicero
5900 W. Cermak
863-6700
4830 W. Cermak
656-1770
Riverside
40 E. Burlington
442-9700
Clarendon Hills
55th & Holmes
325-7300
LaGrange Park
1921 E. 31st St.
579-1400
Wheaton
250 E. Roosevelt
653-4800
Western Springs
40 W. 47th St.
246-8990
St. Charles
2600 E. Main St.
377-2100
Naperville
1001 S. Washington
420-1001
9 E. Ogden Ave.
420-8000

SPARTA A.B.A.
pořádá svou

71. výroční zábavu

V SOBOTU 1. LISTOPADU 1986

v budově Americké legie, 5510 W. 25th Street, Cicero, Ill.

K tanci a poslechu bude hrát hudba „The Polidors“.

Začátek v 8 hodin večer

A jako vždy - dobrá kuchyně (srnčí, obložené chlebičky atd.) a nápoje.

Vstupné u pokladny \$8.00. V předprodeji ve Sparta klubu a u členů výboru \$7.00

dvou kolech tři body, a v jeho případě už snad ani není nutné dodávat, že kardinální zásluhu na tom mají bratři Petr a Anton Št'astní. V Minnesotě je letos určitě posilou československý obránce František Musil. Největším překvapením je v této sezóně tým New Jersey Devils, který porazil jak New York Rangers, tak i Boston Bruins. Vítězná branka Devils padla do sítě Bruins po nahrávce Jana Ludviga, který hrával v Československu za Liberec, Litvínov a čs. juniory. Z Karlových Varů pochází kanadský reprezentační obránce Richard Lanz, jehož celek Vancouver Canucks porazil o branku za vydatného Lanzova příspění Saint Louis Blues. Držitel Stanleyho poháru, tým Montreal Canadiens sice prohrál doma s Gretzkého Edmontonem, ale místo v základní sestavě si opět vybojoval Petr Svoboda, kdysi obránce Litvínova. A šanci na zkušenou v NHL má i jeho starší bratr Karel, který hrával loni za Plzeň a letos jej Montreal zatím zkouší ve svém farmářském mužstvu. Výborně to jde letos Torontu, které má po dvou utkáních tři body, a nejvíc bodů v jeho dresu zatím zaznamenal bývalý čs. reprezentant Miroslav Fryčer. Bratři Petr a Miroslav Ihnačákové zatím hrají za torontskou farmu, ale nepochybně dostanou ještě letos příležitost v prvním mužstvu.

O Michalu Pivoňkovi

Když se bývalý čs. reprezentant Michal Pivoňka stal koncem července členem klubu Washington Capitals, s nímž podepsal pětiletou smlouvu, jejíž hodnota se odhaduje na jeden milion dolarů, hovořilo vedení klubu o jeho budoucí kariéře v kanadsko-americké Národní hokejové lize se značným optimismem. Tento optimismus se zatím ukazuje být zcela správný. Pivoňka si v tréninkovém období a v přípravných zápasech rychle zajistil místo v základní sestavě a minulý úterý se stal jedním z hlavních strůjců prvního vítězství washingtonského klubu v nové ligo sezóně. Michal vsítil ve druhé třetině zápasu s New York Rangers svůj první gól v kanadsko-americké NHL a v prodloužení se svou nahrávkou z otočky u hrazení, mířící přesně

na hůl Mika Gartnera, zasloužil o vítězství svého klubu 7:6.

„Nevěděl jsem“, řekl Pivoňka po zápase o svém spoluhráči, „jestli bude před brankou. Jen jsem nahrál a doufal, že tam bude.“ „Byla to skvělá ukázka okamžiku“, řekl pomocný trenér Ron Lapointe, „při němž hráč projeví šestý smysl.“ Pivoňkův nový spoluhráč i přítel Gaetan Duchesne vyjadřuje údiv nad tím, jak rychle se Michal dokázal kanadsko-americké NHL přizpůsobit. „Michal má velmi široký zorný úhel“, uvedl Duchesne, „vidí velký kus hrací plochy. Říká mi - když jsi za mnou, zavolej na mně, jinak tě všude vidím. Má talent pro ovládání puku a výborně se pohybuje. Je to velmi dobrý hráč.“ Duchesne dodává, že Pivoňka se nebojí hrát v rozích a okamžitě zasáhne všude, kde je potřeba.

I když se zatím nikdo neodvažuje srovnávat Pivoňku s Wayneem Gretzkym v ničem jiném než v jejich společné šířce zorného úhlu na ledě, naskytá se již srovnání s vynikajícím útočníkem Bengtem Gustafssonem, na jehož místo Michal v řadách washingtonského klubu nastoupil. „Někdy zapomínáme, že Michalovi je teprve dvacet roků a že v profesionální Národní hokejové lize nikdy nehrál“, říká Pivoňkův spoluhráč Mike Gartner. „V případě jiných mladých hráčů jim k přizpůsobení v lize musíme poskytnout alespoň dva roky, ale v Michalově případě na toto pravidlo úplně zapomínáme. Michal se přizpůsobuje výjimečně dobře a vlastně si musíme připomínat, že od něho ještě nesmíme očekávat příliš mnoho. Výborně ovládá puk a podobně jako Gustafsson vždy spíše sám vytváří útočné příležitosti pro jiné, než aby čekal, že mu nahraje puk někdo jiný.“

Chválou nešetří ani trenér klubu Brian Murray. „Michal Pivoňka bude jednou vynikajícím hráčem“, říká Murray. „Tak jak se bude přizpůsobovat, bude mít stále více možností uplatnit se - již teď výborně přihrává. Je to výborný

bruslař a ani hra na tělo pro něho zatím nebyla problémem.“

Pivoňka hrál se sebedůvěrou od začátku tréninkového období a nenechal se vyvést z míry ani přechodem od přípravných utkání k regulérním ligo výpasům. Jediné, co ho zatím poněkud udivilo, bylo přípravné utkání s Philadelphií, v němž členové klubu Flyers strávili celkem 152 minut na trestné lavici a hráči Capitals byli celkově vyloučeni na 90 minut. Michal řekl, že v takovém utkání nikdy nehrál a že v Československu by byl kdykoliv za takové použití pěsti vyloučen na 10 zápasů. Dodal však, že takové utkání jako s Philadelphií, alespoň poskytuje přestávky k odpočinku. Sám zatím ukázal, že dokáže hrát povoleným způsobem tvrdě na tělo a získat si respekt bez použití pěsti.

„Nebude to pro mě snadné zde hrát - s větším počtem zápasů a na menší hrací ploše“, říká Michal. „Ale už jsem tady sehrál dost utkání, abych se cítil dobře. Každým zápasem se cítím stále klidnější a teď, když mám na kontě první gól a mužstvo první vítězství, mělo by to být ještě lepší.“

Michal se musí přizpůsobovat i způsobu života na Západě a zatím s úsměvem říká, že už zjistil, jak snadné je zde utrácet peníze. Přechod k životu v nové zemi mu však usnadňuje přítomnost jeho snoubenky Renaty Nekvindové i pomoc spoluhráčů a vedení klubu. Michal s Renatou žili prvních pět týdnů po příjezdu do USA v rodině generálního manažera klubu Washington Capitals Davida Poila a nedávno se přestěhovali do svého nového domu na washingtonském předměstí, v jehož sousedství žijí jejich noví přátelé - Michalův spoluhráč Gaetan Duchesne a jeho manželka Gina.

Gaetan vzpomíná na to, že když sám přišel z francouzsky hovořící oblasti Kanady a neuměl anglicky, dokázal ocenit lidi, kteří se k němu chovali přátelsky. Dodává však, že Michal si vede tak dobře, že vlastně mnoho pomoci nepotřebuje.

Pěkné posezení najdete v přátelivém prostředí restaurace

CAFÉ EUROPE

u Mirka a Stelly Umlaufových

3710 West Cermak Road v Cicero

RODINNÉ OSLAVY — PARTY — PODLE DOHODY

ČESKO-AMERICKÁ KUCHYNĚ

DENNĚ ČERSTVÁ JÍDLA — BAR

TELEFON: 656-3555

ČESKÉ KNIHY, VIDEOKAZETY

starších českých filmů,
magnetofonové kazety zasílá:
Miroslav KONVIČKA
12726 Archwood St.
North Hollywood, CA 91606
Napište si o katalog!

City of Cleveland

GEORGE V. VOJNOVICH, MAYOR

Proclamation

Designating Tuesday, October 28, 1986, as

"CZECHOSLOVAK INDEPENDENCE DAY" in Cleveland

I join reverently with all Greater Cleveland citizens of noble Czech and Slovak heritage in observing the 68th anniversary of the Declaration of Independence of Czechoslovak.

This significant anniversary will be commemorated on Saturday, Oct. 25, 1986, at the historic Bohemian National Hall, under the auspices of the American Committee for the Liberation of Czechoslovakia, in cooperation with various Czech and Slovak organizations.

Despite a struggle, distinguished for its valor, for their freedom the Czechs and Slovaks enjoyed independence for only two brief decades before they were engulfed in World War II. The war's end brought them under what they consider the tyrannical Soviet heel.

Between the two World Wars, the Czechoslovak Republic, under the inspired leadership of Thomas G. Masaryk, was respected as a flourishing island of democracy on the European scene. During the Prague spring of the 1960's, it appeared that a spirit of liberalization would prevail. These hopes were dashed, however, in August, 1968, by the might of Soviet armies.

NOW, THEREFORE, I, George V. Voinovich, Mayor of the City of Cleveland, do hereby proclaim Tuesday, October 28, 1986, as "CZECHOSLOVAK INDEPENDENCE DAY" in Cleveland. I urge all citizens to join our Czech and Slovak brothers and sisters in their devout prayers and ardent wishes that freedom will once again flourish, and liberty light their homeland. To emphasize this, I have ordered that the flag of this brave but suffering nation be unfurled over Cleveland City Hall on this historic anniversary.

IN WITNESS WHEREOF, I have set my hand and caused the Corporate Seal of the City of Cleveland to be affixed on this 15th Day of October in the Year 1986.

George V. Voinovich

Czechoslovak
Radio Broadcast

795-6172

SPECTRUM

WCEV 1450 AM

„Poslouchejte v celém „Chicagoland“
nový, pestrý čs. pořad „SPECTRUM“,
každé úterý v 8.05 P.M. - 8.30 P.M.
na vlně 1450 AM WCEV Radio
pod vedením Jarmily Smrčkové

599-4372

ROZPOČTY ZDARMA

Independent Glass Service

VEŠKERÉ SKLENÁŘSKÉ PRÁCE

KOVOVÁ DVOJITÁ OKNA (STORM WINDOWS)

PLEXIGLASS — ZRCADLA

8014 SOUTH NATCHEZ AVENUE

BURBANK, ILLINOIS 60459

WILLIAM KRÁTKÝ

evropský vyučený sklenář u dědy a otce v Československu

MINARIK'S BAKERY

FINEST CZECH PASTRIES AND COOKIES
WE SPECIALIZE IN
PARTY AND WEDDING CAKES

● Všechny pekářské a cukrářské výrobky

● Evropské speciality

● „Special Homemade“ cukroví

● Velmi chutná maslové housky a štrůdl

5832 W. Cermak Rd, Cicero, Ill. 60650

Olympic 2-2854

Možno
objednat
telefonem:
laskavá
a rychlá
obsluha česky
i anglicky

VDĚČNÁ VZPOMÍNKA

V pátek 31. října tomu bude již rok, co nás ve věku 98 let, tiše opustila naše drahá maminka a babička, paní

Marie HÁJKOVÁ

Narodila se ve Psárech u Prahy a v našem rodinném kruhu v Medina, Ohio, žila s námi šťastně a spokojeně celých 20 let.

Děkujeme všem, kdo si s námi na ni vzpomenu v usebrané modlitbě.

Marie Jemelková - Hájková, dcera;
Karel Hájek, syn;
rodina Kučerová, s dětmi
Tomášem, Františkem, Markem a Monikou.

ÚMRTNÍ OZNÁMENÍ

S hlubokým zármutkem oznamuji všem přátelům a známým, že nás opustila naše milovaná manželka, maminka, babička, švagrová, sestra a teta, paní

SVATA VA (SONIA) DOSTÁLOVÁ

Zemřela po krátké zákeřné nemoci dne 10. října 1986 ve věku 60 let.

S naší drahou zesnulou jsme se rozloučili v kostele Panny Marie Karmelské v Astorii.

Jménem zarmoucené rodiny
Vladimír V. Dostál, manžel
Elmhurst, New York, říjen 1986

DISCOVERY TRAVEL, INC.

641 S. La Grange Rd.

LA GRANGE, IL 60525

Pozvání příbuzných z Československa rychle-spolehlivě—bez poplatku, letenky za nejnižší ceny.

Všechny doklady vystavené naší kanceláří jsou notářsky ověřené.

Zařídíme pasy, víza, rezervace hotelů, aut, pojištění, překlady

Pro bližší informace a tiskoviny volejte:
LIBBY BUCEK ☎ (312) 482-8515 kancelář
☎ (312) 354-7707 večer domů

Do New Yorku a okolí

S & M PORK STORE

Evropské a zvláště československé
uzenářské speciality
Prvotřídní maso všech druhů
masné výrobky -
i dle Vašeho přání

Josef Skrkon 35-10 Ditmars Blvd.
☎ (718) 278-8468 Astoria, L.I. City, N.Y. 11105

Gen. Dr. Mikuláš Ferjenčík:

Osobné spomienky a 28. október 1944 v Donovaloch

V noci, 27. októbra, po pádu Banskej Bystrici sa hlavný štáb armády (gen. Viest a Golian), a hlavný štáb partizánov (gen. Asmolov) rozhodli opustiť Donovaly, vydať smernice na vedenie partizánskej vojny jednotkám armády a pokračovať v boji. Ohromná presila a rýchly postup útočiacich nemeckých ozbrojených síl (tanky, obrnené vozidla, letecké útoky) spôsobili medzi našimi ustupujúcimi jednotkami a partizánmi, vyčerpanými trvalými bojovými akciami a psychologicky ovplyvnenými pádom Banskej Bystrici, nepredstaviteľný chaos. Na vydanie smerníc a rozkazov bolo pozde. K jednotkám sa nedostali a dostať nemohli. Snažil som sa, spolu s Dr. G. Husákom, osobnou našou prítomnosťou a zákrokom aspoň trochu uklidňovať. Všetko to bolo márne.

Na Donovaloch som sa rozlúčil so svojim vlastným vozidlom, ktoré som polial benzínom a zapálil. Svojho obľúbeného, osobného koňa (plnokrvníka irského pôvodu) som bez uzdečky a ohlávky pustil na slobodu v nádeji, že sa niekde prirodzeným svým pudom dostane na niekorej blízkej osady lebo dediny. Vzal som si rukzak a automat a čakal nad Donovalmi na Viesta a Goliana. Po dlhom, netrpezlivom čakaní sa naša štábná rota „vyparila“, bola unesená prúdom ustupujúcich vojakov a par-

tizánov. Gen. Viestovi sme spolu s plk. Noskom navrhovali uchýliť sa podľa rady našich priateľov z B. Bystrici - (lyžiari a turisti udržiavali turistické cesty a značky v celom okolí) - do blízkeho, neprístupného pralesa. Vyčkat tam až sa chaotický ústup vojakov, ktorí strhávali so sebou d'laších a bezradných, ukl'udní. Zariadiť prieskum a priesun zásob potravín z blízkych obcí (Selce, Kostiviarska, Sásova, Rudlova). Pre tento prieskum použiť našich vojakov z týchto obcí. Gen. Viest návrh zamietol. Šlo sa tedy d'alej s častými prestávkami po Kozom chrbtě, na východ na Prašivu. Keď sa však na hrebeňovej ceste objavila horská pechota a horské delostrelectvo Nemcov, doliny a dediny boli obsadené SS-Many, ostávala pre nás už len jedna možnosť; v noci medzi hrebeňovou cestou a dolinami pokračovať v ceste cez vývraty, strže, rokliny za tmy a trvalého dažďa d'alej na východ. Gen. Viest so svojimi poradcami, ktorí prileteli s ním, sa snažili dostať sa čo najďalej na východ v ústrety predpokladanej pomoci sovietskych veľkých skupín armád (Prvého ukrajinského frontu maršála Ivana Koneva a 4. ukrajinského frontu gen.pluk. Petrova). Plazili sme sa tak až sme narazili na horskú cestu, vedúcu z Latiborskej hole do dediny Svätý Ondrej - Brusno. Na ceste

ležal telefónny kábel Nemcov, ktorý som pretrhal, ale aj tak Nemci sledovali každý náš krok. Dostali sme sa na koniec do riedkeho lesa a ostali stáť na ceste medzi dolinou a hrebeňom. Bolo 7 hodín ráno 2. novembra 1944. Gen. Viest sa so svojimi poradcami rozhodol ostať na mieste a večer podniknúť útok na obec Svätý Ondrej-Brusno s úmyslom zmocniť sa mostu s vysokoškolským oddielom cez Hron do Brusna, a dolinou Peklo dostať sa na Devtanskú Polanu. Gen. Viest si pravdepodobne neuvedomil, že v tomto úseku operovala skupina SS-Schill, vyzbrojená obrnenými vozidlami a tankami. Nebol som schopný už ani sa len ozvať na tento plán. Snažil som sa ešte gen. Goliana prinútiť, aby sa pripojil k našej skupine s Noskom. Bol, ako som videl, zrovna tak ako Viest, telesne aj duševne úplne vyčerpaný a zlomený. Skupina po toľkých dňoch nočného pochodu bez jedla a odpočinku - (gen. Viest k tomu ešte s trombosou v nohách) - nebola schopna ani obrany, nato ešte podniknúť útok, lebo prebrodiť rozvodnený Hron. (V duchu sa mi objavil obraz Bezeziny s Napoleonom). Sobral som sa aj s plk. Noskom a s našou malou skupinou s jedným ľahkým gulometom na hrebeň masívu nad obcou Pohronský Bukovec. Složil som rukzak, vzal automat a d'alekohľad a šiel som sa pozrieť, ako to vyzerala na druhej strane hrebeňa. Nebol som nijak prekvapený, keď som videl ako nás po okraji lesa rojnice Nemcov obkľučujú a zavierajú cestu späť do hôr. V tom, z miesta kde boli generálovia, bolo počuť bitevnú vravu, strelbu a výbuchy ručných granátov. Nosko s našou skupinkou vybehol von. Dal som im signál, aby ma nasledovali. Dobešli sme sotva do poloviny pastviny a už sme dostali paľbu z hrebeňa. Vbehli sme do lesa vpravo t.j. smerom k hronu. Nemci od Bukovca sa nám snažili únik prekaziť. Ostali sme neďaleko od kraja lesa ležať v dobrom úkryte vysokej trávy, listia a podrostu a čakali pripravení na boj. Asi tak po hodinovom pozorovaní, rozmiestil som našu skupinku a pripravil na útok. Nemcov však keď sme vyrazili už nebolo. Zmizli. Hustým lesom, pretkaným chodníkmi od dobytky, sme sa dostali blízko križovatky ciest Pohronský Bukovec a hlavnej Hradskej. Sledovali sme pohyby nemeckých obrnených vozidiel a tankov. K večeru sme sa vydali na cestu cez hrebeň do Supotnickej doliny za úplnej tmy a trvalom osvetlo-

Ondrus & Son

Zhotovujeme prikrývky (deky) i polštáře z přineseného perí;

hotové povlaky na deky ve všech velikostech. Máme největší výběr záclon (draperií) do kuchyně, pokojů a ložnic;

soubory do kuchyně, pokojů, ložnic a koupelen; sklad hotových prošíváných dek a polštářů z husího prachového perí a dacronu.

Velký výběr bed-spreads a draperií téže barvy.

Navštivte nás!

Rádi poradíme a odborně obslužíme česky či anglicky.

Máme 52-letou zkušenost a stejně dlouhou dobu sloužíme svým krajanům jen kvalitním zbožím.

Těšíme se na vás!

Ondrus & Son

6533 WEST CERMAK RD., BERWYN ILL. 60402
GU 4-1700

Hned naproti obchodu p. F. Pancnera

vaní nemeckými raketami. Dos-tali sme sa na druhú stranu roz-vodneného potoka, kde sme narazili na nemeckú hliadku. Zaliahli sme. Nebolo vidieť, len počut', ako Nemci tiež zaliahli. Nestrielali. My tiež nie. Mohol som sa ich priamo dotknúť. Za chvíľku sa odplazili, načo sme pokračovali v našej ceste smerom k dedine Medzib-rodské, už vonku zo silne streženej zony. Čo sa stalo s generalmi a Viliamom Paulinim, starostom sokolskej župy Detvanskej, sme sa dozvedeli až v Selciach, že boli zajati až druhý deň, t.j. 3. novembra 1944 v obci Pohronský Bukovec, kam Nemci šli už naisto. Niektorí zo zajatcov musel ich dobre in-formovať. Po zmocnení sa generálov, Nemci obec zapálili a obyvateľ'ov - ženy aj deti - čo neušli povraždili.

S Noskom sme sa dostali medzi hliadkami Nemcov, od priekopu k priekopu, od skrytu ku skrytu, cez obec Selce a v tesnej blízkosti B. Bystrici na druhú stranu Hronu, a Dolnú Mícinu, hrochotskou dolinou na Poľanu a okolo Rimavskej Kokavy a Klenovca, kde si nás naši ľudia podávali od jednej izbičky k druhej a vedli bezpečne a bezpečnou cestou do Tisovca - (kde sme vlastne boli doma) - a cez Tisovec na Muranskú vys-očinu k oddielu Tisovčonov kde sme podľa pozkazov pokračovali v boji.

Vzácné jubileum československého diplomata - exulanta Dr. Jána Papánka

Dňa 24. októbra sa v New Yorku dožíva Dr. Ján Papánek 90 rokov. Československá spoločnosť v Amerike, ale i na celom svete spomenie si na tohto československého dip-lomata - exulanta, spolupracovníka prezidenta Beneša a Jána Masaryka s úctou a láskou, ocení jeho veľkú prácu, jeho celoživotné dielo, ktoré zasvätil existencii a rozkvetu spoloč-ného štátu Čechov a Slovákov a v posledných niekoľkých de-saťročiach aj sociálnym a kul-túrnym potrebám českos-lovenských exulantov.

Ján Papánek vstúpil na talianskom fronte za prvej svetovej vojny do českos-lovenských légii. Tam spoznal slovenského národného hrdinu gen. Milana Rastislava Štefánika. Po prvej svetovej vojne a po dokončení právnic-kých štúdií aj v cudzine dal sa do služieb československej dip-lomacie. Druhá svetová vojna ho zastihla ako českos-lovenského generálneho kon-zula v Pittsburgu. Tu sa hneď zaradil do boja za obnovu naci-stami zničeného štátu a stal sa najoddanejším spolupracov-níkom prezidenta Beneša. Zor-ganizoval československú

slobodnú tlačovú službu a pomoc amerických krajanov druhému odboju. Po skončení vojny bol akreditovaný ako veľ'vyslanec a stály delegát pri Spojených národoch, kde musel vykonávať tú najtrpknejšiu úlohu svojej diplomatickej čin-nosti, totiž mobilizovať svetovú verejnosť na obranu komunis-tami zničenej československej demokracie vo februári 1948. Pomocou diplomatických priateľ'ov bránil na pôde Spojených národov českos-lovenskú kauzu po niekoľ'ko rokov.

Pochovaním československej nezávislosti pripadla Dr. Papánkovi nová úloha. Spolu s inými československými pre-dstaviteľ'mi vytvoril na 1. výr-očie komunistického puču Radu slobodného Československa vo Washingtone a bol členom jej 12-členného predsedníctva. Zároveň sa začal starať o

sociálnu pomoc českos-lovenských ubehlíkov. Založil American Fund for Czechos-lovak Refugees, ktorý vedie doteraz; v devädesiatom roku svojho života stále prichádza do skromného, ale dôležitého úradu, aby pomáhal novým ubehlíkom.. Len história v plnom rozsahu ocení túto humanitárnu prácu jubilanta.

Rada slobodného Českos-lovenska zvolila pred par rokmi Dr. Jána Papánka za čestného člena a obracia sa aj dnes na neho o radu v politických otáz-kach, v ktorých má skúsenosti aké nemá nikto iný v exile.

Pozdravujeme jubilanta a jeho vzácnu manželku Betku, ktorá mu v práci vydatne pomáhala a ktorá aj sama vyk-onala veľ'ký kus práce pro čes-loslovenskú kauzu.

Československá spoločnosť v New Yorku za účasti med-zinárodných priateľ'ov jubilanta

pozdraví v deň jeho narodenín na bankete v miestnostiach Spojených národov, kde Dr. Papánek skončil svoju aktívnu diplomatickú činnosť vo služ-bách československého štátu.

Mnoho rokov pokojného života a zaslúžený odpočinok manželom Papánkovým.

***

K vzácnému životnému jubileu Dr. Jána Papánka se ke všem ostatním upřímným gratulantům rádi připojují redakce Hlasu národa a Česko - americké kulturní středisko „Velehrad“ v Chicagu, s přáním dobrého zdraví a Božího požehnání do dalších let ve vě-dčnosti za všechnu dosavadní vykonanou práci jak pro svobodu a opětovné osvobození našich obou národů, tak na poli sociálním za lepší úděl všech up-rchlíků z různých národů, kteří se dostali prostřednictvím AFRC do svobodných USA.

Srdečně upřímné blahopřání

V pátek 24. října se ve zdraví dožívá 65 let náš drahý bratr, švagr, strýc a prastrýc

Dp. Ludvík SVĚTÍNSKÝ
farář osady sv. Františka Xaverského
v Anamosa, No. Dakota.

Do dalších let plodné práce na Vinici Páně mu vyprošujeme hojnost zdraví a Božího požehnání.

Děkujeme Pánu Bohu, že se po nedávné těžké operaci opět mohl vrátit ke svým kněžským povinnostem.

Ludvo, jsi v našich srdcích a modlitbách

RODINA MINAŘÍKOVA

***

Redakce Hlasu národa se připojuje k četné řadě gratulantů s přáním plného uzdravení a hojnosti Boží pomoci do dalších let obětavé práce na Vinici Páně.

65

Oblastní výbor

Československé národní rady americké
pořádá

KONCERT
KOMORNÍ HUDBY

na oslavu 68. výročí

prohlášení československé samostatnosti

v neděli 26. října 1986 ve 3:00 hod. odp.

v Riverside Presbyterian Church

Scottswood & Barrypoint Roads, Riverside, Il

PIKLER QUARTET

(členové Chicagského symfonického orchestru)

za účasti MARY ANN SADÍLEK

Na programu: Smetana, Dvořák, Suk, Janáček

Po koncertu pohoštění ve společenské místnosti

Dar \$6.00 zahrnuje pohoštění

Lístky v den koncertu u pokladny kostela

V předprodeji:

Cihak World Travel, Inc. a F. Pancner v Berwynu

Informace podá úřadovna ČSNRA, tel. 656-1117
(9:00 A.M. - 2:00 P.M.)

25

UPŘÍMNĚ SRDEČNÁ BLAHOPŘÁNÍ
K STŘÍBRNÉMU JUBILEU
SŇATKU NAŠICH DRAHÝCH RODIČŮ

Josefa a Kamily Zemanových

rodáků z Moravy, začínajících si budovat svůj nový americký domov po sovětské okupaci Československa v r. 1968 v illinoiském Ciceru a dnes byd-lících v St. Charles, Il.

S vroucí modlitbou o Boží požehnání a ochranu do dalších let jim vdě-čně vyslovují jejich děti

VLAŽKA, DALIBOR,
RÍŠA A KAMILKA.

****

Redakce H.N. a chicagské Česko - americké kulturní středisko „Velehrad“ se k tomuto blahopřání Zemanových dětí rádi a vděčně připojují, protože oba manželé Zemanovi se od počátku činně a obětavě zapojili do naší exilové farní obce a našich krajaňských or-ganizačních a kulturních snah.

28. říjen

(Pokračování ze str. 1)

války byli naši lidé ve zdrcující většině jednotni, někdy jen v tichém, ale důsledném odporu proti okupantům. Tehdy jsme šli všichni dohromady, bez ohledu na politické přesvědčení. Národ byl ve smrtelném nebezpečí a to nás sjednocovalo k obraně jeho kultury a holé existence.

XXXX

Je to někdy smutné čtení v krajařském tisku, když někteří jinak vzdělání jedinci se navzájem napadají, očerňují a přitom tímž dechem volají po nějaké pomyslné jednotě exilu. Každý, kdo s nimi nesouhlasí, je, dle jejich soudu bolševík nebo fašista - a jakou jednotu ti lidé chtějí vytvořit? Jednotu osamocených, nikomu užitečných funkcionářů? Kolik energie je tu zmařeno a jaké množství papíru zbytečně popsáno! Nebylo by užitečnější tu energii a schopnosti zapojit do boje proti marxistickému tažení za ovládnutí světa? Je třeba, abychom si uvědomili, že se Československo nevyprostí z komunistického nevolnictví, když tomuto zlu propadne celý svět. Tedy méně vzájemného podezírání a hašterení a všichni, kteří chtějí být užiteční, by se měli zapojit do společného boje proti největšímu nepříteli křesťanské kultury a civilizace - bezbožeckému komunismu.

Jen tak splníme svoje exilové a národní poslání a s čistým svědomím můžeme slavit nejvýznamnější den československého kalendáře - 28. říjen, den vyhlášení samostatnosti Československé republiky.

Na závěr bych chtěl ještě připomenout, že církev svatá jako jeden ze sedmi hlavních hříchů jmenuje lenost. Duševní lenost je snad ohavnější než lenost tělesná. Být netečný k potřebám svého národa v době jeho utrpení a ponížení z pouhého sobectví a lenosti je tedy velmi těžký hřích.

ŠTĚPÁN KARDINÁL TROCHTA

ZIVOTOPISNÁ ČRTA A VÝBĚR
Z PROSLOVŮ A PASTÝŘSKÝCH LISTŮ

(K II. výročí smrti vydali čeští salesiáni)

(Pokračování z min. čísla)

Naše křesťanská a evropská společná tradice

Bylo by také nesprávným popírání, že jsme národem základně křesťanským, se starou křesťanskou kulturní tradicí, která byla v dějinách naší největší mravní oporou a kulturní chloubou.

Nechci a nehodí se mi zavádět zde diskusi o pravověrnosti či vnitřní hodnotě jednotlivých křesťanských vyznání. To není cílem mé přednášky a není to ani v přítomné době vhodné. Tolik přesvědčení i znalosti, myslím, mohu předpokládat u každého příslušníka našeho národa, že totiž základní požadavek mravnosti, vyvěrající z přirozené povahy člověka, byl doplňován, ovlivňován a prohlubován učením Ježíše Krista. To je věcí samozřejmou, že ani ten, kdo o tom pochybuje, nepřestává přece ještě být ve svém nitru křesťanem.

Základní etické požadavky zůstanou u každého skutečného Evropana společné, poněvadž jsme vyrostli všichni ve stejném společenském prostředí, jež bylo vytvářeno křesťanstvím, a všichni mají v zásadě, ať již bezprostředně či vzdáleně, etickou formaci křesťanskou. Díváme-li se tudíž na tuto skutečnost odpovědně a poctivě, a jediné tak můžeme pojímat věci tak vážné, tu vidíme, že jsme ve věcech podstatných z devadesáti procent zajedno a toliko v okolnostech méně významných se rozcházejeme tak na deset procent.

Jelikož však problémy etické a náboženské zvykli si u nás v posledních dobách zpracovávat i lidé neodborní, političtí a zájmoví, tu bylo použito nezřídka zcela neodpovědně k stranickým cílům těch deseti procent podřadných různosti k rozdělení národa, zatím co únosnější devadesátiprocentní základna nadějně spolupráce byla záměrně oslabována. Tuto opravdu smutnou skutečnost musí každý upřímný Čech konstatovat a trpce jí litovat.

Mravní zákon je formulován v DESATERU

Či myslíte, že je možno s úspěchem budovat mravnost na jiném základu nežli je Desatero, jež u každého křesťanského vyznání je základní normou mravnosti? Vždyť to, co je v Desateru, to musí zachovávat všichni, i pohané, má-li být na světě nějaká bezpečnost, spravedlnost a pořádek!

Dříve než bylo Desatero napsáno na deskách, bylo nesmazatelně vstřípeno v lidská srdce a svatý Pavel vyjadřuje dobře takovou skutečnost, když praví, že národy, které neznají psaných zákonů, nejsou omluvitelné za své zločiny, poněvadž mají ty zákony vepsány zřetelně ve svých srdcích.

Učiňme takovou jen zcela nepatrnou analýzu Desatera!

Křesťanství vychází z víry v jednoho Boha, původce života, udržovatele a zákonodárce. Tím je dán již i pevný základ vnitřně jednotnému nazírání na mravní život jednotlivce i mravní řád společnosti. To jest to prvé přikázání: V jednoho Boha věřití budeš. Vycházíme-li však z existence jednoho Boha, pak je již zcela logickým, že toho Boha nesmíme jakkoliv urážet, čili nevezmeš jména Božího nadarmo. Sluš se také, abychom uprostřed horečné práce i věcí tohoto světa a uprostřed každodenních starostí našli přiměřený čas k Jeho uctění. Nezapomeň, abys den sváteční světil.

To jsou prvá tři přikázání, týkající se přímo Boží bytosti. Ostatních sedm zabezpečuje spravedlnost a pořádek na zemi, ale jsou tak na prvních třech závislá, že jsou-li tato přestupována, borí se vlastně celá mravní výstavba společenského mravního řádu. To přece každý uznává, že mravně spořádaná rodina je jediným přirozeným základem mravně spořádané společnosti: Cti otce svého i matku svou, aby se ti dobře vedlo na zemi. A poroučí-li další přikázání: nepokradeš, nesesmilníš, nebudeš lhát a podvádět, nedotkneš se manželky svého bližního, čili nebudeš rozvracet soudržnost, mravnost a věrnost rodiny, a konečně, nebudeš se kořistně a nepoctivě obohacovat majetkem bližního - proti takovým nařizením nemůže přece žádný čestný a odpovědný člověk nic namítat. To vše je již postulátem samého přirozeného zákona.

Civilní zákonodárství hájí v podstatě stejné požadavky, poněvadž jsou nezbytně nutné pro společenskou bezpečnost a každý ateista musí být v tomto ohledu s námi zajedno.

Nuže, shodujeme-li se v těchto nejzákladnějších požadavcích etického života - a v tom se shoduje celý svět - a v každé době, nemělo by být vlastně již žádného oprávněného usilování o uspořádání našich společenských, sociálních a národních záležitostí jinými cestami a metodami. A jinou, únosnější a bezpečnější základnu mimo Desatera pro etické uspořádání života nenajde-

me, poněvadž Desatero vyvěrá cele z přirozenosti lidské a odpovídá cele lidským potřebám, ať již jde o národy křesťanské, či kterékoli jiné.

Jediné úcta k Desateru dosadí opět nezbytné mravní hodnoty na jejich pravé místo a každé jiné počínání ukázalo se liché v minulosti a ukáže se takovým i v budoucnu. Až bude opět v platnosti Desatero, zavládne teprve ve společenském, politickém i hospodářském životě smysl pro spravedlnost, pro čest a pravdomluvnost; úcta k lidské cti, k přirozeným právům národů a k lidskému životu bude obnovena, a spravedlivá láska k rodině, k bližnímu, k národu i k vlasti nalezne své vyšší opodstatnění a všemožnou posvátnou sílu. To dnes nejvíc potřebujeme.

Význam náboženství pro mravní obnovu

Nebráňme se proto veliké mravní síle křesťanství, zvláště v přítomné době, kdy nám musí být každý přínos, který zvyšuje naši mravní odolnost, velmi vítaným. Náboženství, víra a život podle Desatera bude naopak, podle mého soudu, nejplatnějším činitelem, který rozhodne o naší mravní síle i o našem konečném vítězství.

Všimněme si jen našich kostelů! Nejsou dnes nejučinnějším a snad jediným místem, kde hledá náš lid mravní posilu a útěchu v hrozných úzkostech a kde se k němu nejpříjemněji v české řeči mluví?

Vy, kteří máte vést českou mládež v době nejnebezpečnější, otevřte i tyto zdroje nadpřirozené posily a jedinečné výchovné účinnosti naší mládeži; a jste-li jiného názoru, tož ji nebráňte alespoň k nim přistoupiti. Vždyť všem nám musí býti jasno, že všichni usilujeme o jedno a že každého užitečného prostředku musí býti použito.

A učiňte konec tradiční zaujatosti protináboženské, která je škodlivá a ničím není odůvodněna! Je nejvyšší čas zjednat i v tomto ohledu i rozumné narovnání a pořádek.

Ateistický materialismus příčinou národní katastrofy

Pátráme-li po příčinách naší národní katastrofy, musíme doznati, že velkou vinu na ní nese liberální a materialistické pojmání života, který zbaviv se vyšších podnětů i vyšších cílů, musel vésti nezbytně k duchovnímu zploštění a k snížení mravní úrovně a tím i odpovědnosti ve věcech nejučinnějších. Toto zrelativisování a zmaterialisování života muselo ubíti v nitrech mládeže zápal pro vyšší, ušlechtlejší cítě a hrdinské činy, vyžadující ve chvílích nebezpečí nezištného sebeobětování a odvážného riska.

Tak se stal mnohý člen národa sám sobě cílem a vlastní úspěch a vlastní pohodlí i požitek byl pro něj vrcholem úspěchu. Každá cesta k němu začala býti také všem považována za mravně správnou. A když se takové zjevy staly skoro módou a společenským systémem a byly dokonce podněcovány i na odpovědných místech příkladem těch, kdož měli v zájmu národa a státu takové zločinné jevy pevnou rukou potlačovat, tu bylo každému upřímnému vlastenci u srdce boho, a kdo logicky uvažoval, cítil, do jaké propasti se národ řítí.

Netvrdím, že takový úpadek mravní odpovědnosti byl jedinou příčinou naší národní katastrofy, neboť vím, že k podobnému úpadku došlo v různé míře u všech národů a všechny nesou za to, co se dnes děje, míru své odpovědnosti. Nechci býti ani pohodlným mravokárcem, který přichází, jak se říká, s křížkem po funuse. Příčiny všeho toho hrozného a nepochopitelného, co se zde událo a co se zde děje, byly velmi spletité a namnoze dosud jasně nepochopené.

Jisto je však, že takové snížené zaměření pro pojmání života a odpovědnosti pro dějinný vývoj podlomilo síly našeho národa i jiných národů, takže nebyly schopny okamžitého energického gesta, když byly organizovanou zlobou překvapeny. Snad ten prostý lid, který si uchoval zdravý smysl pro bezprostřední chápání věcí, prokázal ještě největší lásku k vlasti, ukázněnost a odhodlanost obětovat kdykoliv krev a život.

Velmi bolestným zjevem však bylo, že podobnou neohroženost a odhodlanost k obětem neprokázali všichni ti, jichž duše byla dotčena všelijakými slaboduchými doktrínami, propagandou, a zatížena chorobně stranickými předsudky. Nejsmutnější na všem je, že nedovedli včas viděti jasně ani mnozí z těch, kdož stáli národu v čele, protože mocenský zájem zvítězil nad zájmem celonárodním.

Nechťjme však již mařiti čas rekriminacemi zašlých lidí a dob. Poohlédněme se raději po tom, co by mohlo pro budoucnost národ duševně vzpružit a podníti jeho skryté síly k větším a hrdinštějším činům.

(pokračování přístě)

GIVE YOURSELF
A RAISE

...with new competitive-rate

U.S. Savings Bonds ★
America's favorite
way to save!

Noworul Memorial Chapels

2658 SOUTH CENTRAL PARK AVENUE, CHICAGO, ILL. 60623
TELEFON: 762-2233

FREE ADVICE FROM PRAGUE

EVANSTON, IL — Northlight Theatre's 1986/87 season continues with the world premiere of Jan Novak's translation of FREE ADVICE FROM PRAGUE. AUDIENCE and UNVEILING, two comedies by acclaimed Czechoslovakian playwright Václav Havel, provide a satirical look at everyday man struggling for truth and honesty against social and politi-

„Going To Prčice”
New Czech Fad

By Iva Drapalova

For years Czechoslovak mothers have scolded naughty children for saying „Go to Prčice” - which is difficult to translate but is the rough equivalent of „Go to Hell”.

Now children really do go to Prčice, a town of 2,000 residents about 50 miles south of Prague. From the 468 who went on the first march to that town 11 years ago, the number of Czechs trekking to Prčice has swelled to 25,168 this past year.

The 23,959 who completed this year's hike and crowded into the town's square so exceeded estimates that organizers ran out of the tiny golden shoe badges meant for every finisher.

By now Prčice is something everybody knows about, and there is sure to be someone who will say, „Hi, what about going to Prčice?” a youngster said.

Hiking long distances has become a passion for Czechoslovaks of all ages, even as more and more people here acquire cars. Almost anything will serve as a pretext for assembling large groups for organized marches.

After a major hike the press rejoices in reporting the age of the youngest and oldest hikers, usually 3 and 80-plus. Once newspapers found octogenarian twin sisters on a hike.

May, with 81 hikes, and September, with 51 were the most popular months for walking. February had only 4 hikes this year.

Spinoffs of the walking fad have Czechoslovaks running marathons and skiing cross-country.

About 2,500 jogged 50 kilometers (31 miles) in 12 hours near Bratislava, the capital of Slovakia, to promote peaceful coexistence among nations.

Organizers of the Jizerská Padesátka” 50-kilometer ski tour had to reject further applications after they reached 7,070 because there was no more room.

cal bureaucratic restraints. Performances begin **October 22** and continue through **November 30**. Press opening is **October 30 at 8 pm**.

Playwright **Václav Havel**, whose political satires are rarely produced in the United States, is considered one of the most prominent writers of eastern and central Europe. Horace Judson hailed Havel as „one of the most fearless of Czech playwrights” in *Time* magazine. However, because of his opposition to the Communist regime, Havel is forbidden to work in Czech theater. Despite numerous invitations to work in the West, he remains in Czechoslovakia where he receives con-

tinual harassment and has been arrested many times. For example, when his adaptation of *THE BEGGAR'S OPERA* was produced in a private apartment in 1975, even members of the audience were victims of police reprisals. Havel was imprisoned from 1979 to 1983, but was released because of health problems. He continues to be subject to police surveillance.

Havel began his successful career in the theater with the Theatre on the Balustrade, an avant-garde acting ensemble. Under the leadership of Jan Grossman, who served as the Theatre's producer from 1962 to 1968, the Balustrade became the most acclaimed dramatic en-

semble in Prague. However the Theatre was closed down after the Soviet invasion of Czechoslovakia in 1968.

Throughout the 1970's, Czechoslovakia became a rigidly controlled Communist state, and Havel remained one of the most vocal opponents to the political structure. In January 1977, a human rights manifesto known as Charter 77 was made public. Originally signed by 242 people, the document provoked widespread crackdown by Soviet officials. Havel was one of three principle spokesmen for the manifesto and, as a consequence, was forbidden to work in Czech theater.

Havel wrote *AUDIENCE* and *UNVEILING* in 1975. Both plays were previously produced at the Public Theatre in New York in a different translation entitled *THE PRIVATE VIEW*. His other plays include *THE GARDEN PARTY*, written in 1963 and translated to English in 1969; *THE MEMORANDUM*, written in 1965 and translated to English in 1967; and *THE INCREASED DIFFICULTY OF CONCENTRATION*, written in 1968 and translated to English in 1978.

Jan Novák has translated both plays from Czech to English. Already familiar with Northlights' commitment to the production of new plays, he submitted both translations to Michael Maggio in 1985. According to Novak, „I chose to translate *AUDIENCE* and *UNVEILING* from Czech to English because Havel is one of the most important political writers in the world today and his works are too rarely produced in this country.”

Novak, a native of Czechoslovakia, came to the United States with his parents at the age

of sixteen. His experiences in Czechoslovakia prompted him to write many novels, stories and plays. He recently received a Pulitzer Prize nomination for his first novel, entitled „The Willy's Dream Kit.” He has also written a number of plays including *CZECHS* in 1977, *THE WRONG WAY OUT* in 1982, *UNCLE JOE* in 1985 and *THE SPERM COUNT* in 1986. In 1982, he published „*Striptease Chicago*”, a book of short stories in Czech. Novak is a graduate of the University of Chicago and currently resides in Chicago.

The Northlight production of *FREE ADVICE FROM PRAGUE* will be directed by **Kyle Donnelly**, who directed *TEIBELE AND HER DEMON* and *QUILTERS* at Northlight Theatre. The cast includes **Tom Amandes, John Cothran, Richard Cusak** and **Kathy Taylor**.

The press opening of *FREE ADVICE FROM PRAGUE* will take place **Thursday, October 30, 1986 at 8 pm**. Performances continue through **November 30, 1986**. Previews are **October 22 through October 28** with a price range from \$12 through \$15. Ticket prices for regular performances are \$14 Tuesday through Thursday evening at 8 pm; \$15 Sunday at 7:30 pm; \$16 for Friday evening at 8 pm; Saturday at 5 pm and Sunday at 3 pm; and \$18 Saturday evening at 8:45 pm. Northlight provides a special matinee **Wednesday, November 19 at 1:00 pm**. Group, student and senior rates are available. Northlight is located at the corner of Green Bay Road and McCormick Boulevard in Evanston. Free parking is available at the Theatre. Box Office: 869-7278. Ticketmaster: 902-1500.

PARK DISTRICT OFFERS TIPS
FOR SAFE AND FUN HALLOWEEN

Halloween is the time of year when kids don their costumes and cavort with witches, goblins and other creatures of the night.

A few good natured scares assuaged by a bagful of sweets is the essence of this annual event. But there's always concern among parents of a few real creeps who pass out tainted candy or fruit to unsuspecting youngsters.

„This is the biggest worry among parents during Halloween, and they should make sure they or other adults accompany children who plan to do their trick or treating on neighborhood streets” said Peter Klein, Director of Recreation for the Chicago Park District.

For years, the District has provided a free and safe alternative to street trick or treating by holding free Halloween parties at park fieldhouses throughout the city. This year it will hold more than 250 parties citywide for about 50,000 kids and parents.

Most will be held beginning late afternoon or early evening of Oct. 31. Some parties will be held a day or two earlier for the benefit of preschool and other young children, as well as senior citizens.

„It's really the best way to enjoy Halloween because it's done in our large facilities under supervision, and we encourage family participation,” Klein said.

Games, free refreshments and prizes will be the theme, and many parks will even include on-grounds haunted house tours.

If however, trick or treating the old fashioned way is your bag, keep these valuable tips in mind, Klein advised:

* Young children should be

accompanied by parents or adults throughout their treat-gathering route, while older children without guides should travel in groups and never alone.

* Advise kids not to sample anything until they return home so that you or their parents can inspect the treats for possible tampering.

* Don't wear any mask that obstructs peripheral vision: this is especially important at night.

* Make sure that costumes and outfits are made of non-flammable materials.

* Your own neighbors and neighborhood are your best bet don't go to unfamiliar neighborhoods or knock on doors of complete strangers.

* Be polite, but decline invitations to enter a home or apartment. Furthermore, don't soap up someone's window if you have been denied a treat: You may trigger a violent reaction.

The best way to avoid the hassle is to join in a local park Halloween party at a neighborhood fieldhouse. You'll get just as many Halloween party at a neighborhood fieldhouse. You'll get just as many treats, and probably have more fun. For more information, check with your local park.

I
M
P
O
R
T
E
RVALAŠSKÉ
PAPUČEdokud zásoba
postačí

Velikosti 6-12

Nízké ceny!

MACH

3720 W. 26TH STREET
CHICAGO, ILL. 60623

NA VÁNOCE DO ČESKOSLOVENSKA

Odlety 15., 20. a 22. prosince.

Cena do Prahy či Bratislavy \$624, do Vídně \$649.

Bus Tour na Milwaukee Folk Fair, neděle 23. listopadu.

Cena \$20 včetně dopravy, vstupného a rezervovaného sedadla na představení národnostních skupin.

Vánoční Bus Tour do Greenfield Village, Ford Museum a Frankenmuth, Mich. k prohlídce jedinečných Vánočních dekorací. Odjezd 11. prosince (3 dny a 2 noci). Cena \$229.

Florida Escapade, Bus tour na Floridu, 9 dní Orlando, Epcot Center, Walt Disney World, Sea World a jiné, 5 večerí. Cena \$469.

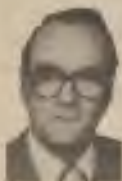
TUZEX, oblíbený dárek Vaším drahým. Pošlete věs než bude předvánoční nával.

Zavolejte a nebo napište o podrobné informace.

WEBER
TRAVEL AGENCY, INC.6805 W. ČERMAK ROAD, BERWYN, IL. 60402
Telefon: 312-749-1333 nebo 242-1512

VOICE OF THE NATION

Looking Ahead

by
Robert H. Rowland
Executive Director

NATIONAL EDUCATION PROGRAM
Oklahoma City, Oklahoma

ECONOMIC FREEDOM

Over the last several years we have lost a number of political freedoms but for almost a hundred years our greatest losses have been among our economic freedoms.

In his block-buster book of a few years back, *A Time for Truth*, former Treasury Secretary William E. Simon,

wrote:

"There has never been so little freedom before in America to plan, to save, to invest, to build, to produce, to exchange goods and services, to risk, to profit, to grow . . .

"Americans are constitutionally free today to do almost everything that our cultural tradition has previously held to be immoral and obscene, while the police powers of the state are being invoked against almost every aspect of the productive process."

Simon has observed the same condition we have found, substantial losses in economic freedom which have led to serious consequences. Many of our economic problems we suffer today are the direct result of losses of economic freedoms.

We have identified 13 areas in which we have suffered losses, and of course there are many more. Space permits discussing only a few by way of illustrating the point.

A major loss has been the freedom

to maximize profits. This freedom has been taken from those in business by such government restrictions as price controls, the Windfall Profits Tax, Federal Reserve manipulation of interest rates and state usury laws.

Corporate income taxes might well be included in this area, however, we have always been of the opinion that "businesses don't pay taxes; only people pay taxes." And those people are consumers.

Businessmen have lost the freedom to manage and control their own businesses because of the multitude of regulations which control every aspect of business life.

The freedom to produce has been totally lost in some cases or drastically curtailed in others through such government measures as production and import quotas, acreage allotments and marketing orders.

Import quotas have also taken away the freedom to buy and sell. Consumers and businesses have lost the

freedom to buy; businesses have lost the freedom to sell.

Other economic freedoms which have been eroded are the freedom to conduct business, freedom to work, freedom to contract, freedom to advance on merit, freedom to use your own property as you see fit, freedom to save the fruits of your labor, freedom to provide for security in retirement, freedom to transmit wealth to heirs, and the freedom to choose your own employees.

Many years ago we noted a little filler in a magazine which stated in part:

"Freedom is not free and it must not be taken for granted. . . It can be lost—just as surely, just as completely, and just as permanently—tax by tax, subsidy by subsidy, and regulation by regulation, as it can be lost bullet by bullet, bomb by bomb, or missile by missile."

To which we might add, or court decision by court decision.

An Illustrious Citizen Of Four Countries

Some people are like nomads, always on the move. Migration is as old as the human race and even so-called famous people change their allegiance and become citizens of other countries. One of them was **Thomas Mann** recipient of the 1929 Nobel Prize for Literature, who for 21 years was an emigrant and in his life-time was a citizen of four countries.

It is just 50 years since he lost his German citizenship and became a citizen of Czechoslovakia, with his "Homeright" in the district of my origin; so let me relate a short episode about these events.

Thomas Mann was born at Lübeck on June 6, 1875, the son of Johann, grain merchant and senator, and his wife Julie (nee da Silva-Bruhns) of Brazilian, Portuguese and German ancestry. Through their mother Thomas and his older brother, Heinrich, inherited an artistic and musical aptitude.

The first important work of Thomas Mann, published in Germany in 1900, was "Brüder- und Brüder" a chronicle of a Lübeck family. The novel, which saw many editions, made the author well-known and was followed by many other books, including "Tristan" (1906), "Royal Highness" (1909) and "Death in Venice" (1912).

While his brother Heinrich, also an author of numerous novels, was influenced by western democratic ideas, Thomas in his writings, professed monarchistic and burgeoistic theories. His outlook changed after the First World War when in his novel "The Magic Mountain" (1924) he introduced more democratic thought, so it was no surprise when, in 1929, he was granted the Nobel Prize for Literature. In 1905 Thomas Mann married Katie Pringsheim, from German-Jewish family.

In February 1933, 10 days after Hitler usurped power, Mann's family left Germany. They temporarily settled in Switzerland but when, in 1936,

Hitler deprived Thomas Mann of his German citizenship the family became Stateless, their passports expired and they were not able to travel. They made numerous applications to several countries, but most of them refused to grant citizenship to Mann's family because their governments did not wish to provoke Hitler.

Only Czechoslovakia, out of human compassion, was willing to accept both Mann brothers and their families as citizens. but, citizenship in that country was subject to Homeright, that is, everybody had to be a rightful citizen of some town or village and only on that basis were people able to hold state citizenship and obtain a passport.

Many cities and large towns, some with a German population, refused to give the Manns Homeright. To their rescue came the little township of "Proseč by Skuteč" in the Czech-Moravian Highlands. Under the leadership of a christian-minded warden, Jan Herynek, the town council granted them Homeright in August 1936. So, these stateless people became Czech citizens and were able to travel with that country's passport for many years.

In 1939 Thomas Mann and his family emigrated to America and became citizens of the USA in 1944. Ten years later they returned to Europe and obtained Swiss citizenship in 1954. At that time the Swiss authorities were no longer afraid of Hitler, who had already been dead for

nine years. Thomas Mann died in Zurich on August 12, 1955.

An important lesson can be learnt from the life and activities of Thomas Mann, for 21 years he was exiled from his native Germany, living in foreign countries. Yet he never stopped his literary output. Some of his best novels were written in exile, among them "Joseph and his brothers" (1933-43), "Lothe in Veimar" (1939), "Doctor Faustus" (1947) and "Felix Krull" (1954).

One has to be disappointed how information literature ignores the human achievements of people from small nations. For instance, many world encyclopedias listed that Thomas Mann was a citizen of the USA and Germany only, not a word that in the time of his, and his family's, need, out all the world the not very affluent people of Proseč by Skuteč came to their rescue and accepted them. There the stateless people were granted Homeright and with that the benefit of Czechoslovak Citizenship.

J. A. Nermut'

THE „PIKLER QUARTET” and MARY ANN SADÍLEK AT THE RIVERSIDE PRESBYTERIAN CHURCH

A chamber music concert featuring works by Czechoslovak composers will be presented on Sunday, October 26, at 3 p.m. at the Riverside Presbyterian Church. The event, which is sponsored by the Czechoslovak National Council of America, will commemorate the establishment of the Czechoslovak Republic on October 28, 1918. Appearing on the program will be the Pikler Quartet, comprised of Chicago Symphony Orchestra members Charles Pikler and Barbara Fraser, violins; Lee Lane, viola; and Gary Stucka, cello. They will be assisted by Mary Ann Sadilek, harmonium, and will present works by Smetana, Dvorak, Suk, and Janacek.

The concert is open to the public and a donation at the door of \$6.00

Further information is available by calling 656-1117.

COMMERCIAL NATIONAL BANK

Special Service for Special People

Main Bank
3322 South
Oak Park Ave.
Berwyn, Illinois
60402

Manor Branch
5919 West
35th Street
Cicero, Illinois
60650

ALL PHONES:
484-0800

LÉKÁRENSKÝ TELEFON: DOMÁCÍ TELEFON:
☎ 484-0106 / 749-0281

Poslání léků vašim příbuzným či kamkoliv
rychle a bezpečně vyřídí

HOLEČEK PHARMACY

PH. MR. VLADIMÍR HOLEČEK, R. PH.

NAPROTI BERWYNSKÉ RADNICI

6705 West 26th STREET, BERWYN, Illinois 60402